A TÖRVÉNYSZÉK ÍTÉLETE (nyolcadik tanács)

2016. március 3.*

„Állami támogatások — Az olasz hatóságok által közszolgáltatásért nyújtott visszamenőleges kompenzáció — Az 1987 és 2003 között nyújtott régióközi autóbuszos szállítási szolgáltatások — A támogatást a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító határozat — Valamely közszolgáltatási kötelezettség fenntartása — Kompenzáció nyújtása — 1191/69/EGK rendelet”

A T-15/14. sz. ügyben,

a **Simet SpA** (székhelye: Rossano Calabro [Olaszország], képviselik: A. Clarizia, C. Varrone és P. Clarizia ügyvédek)

felperesnek

az **Európai Bizottság** (képviselik: G. Conte, D. Grespan és P.-J. Loewenthal, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen

a Simet SpA részére az 1987 és 2003 között nyújtott közlekedési közszolgáltatásokért járó kompenzációról (SA.33037 [2012/C] sz. állami támogatási intézkedés – Olaszország) szóló, 2013. október 2-i 2014/201/EU bizottsági határozat (HL 2014. L 114., 67. o.) megsemmisítése iránt benyújtott kérelme tárgyában,

A TÖRVÉNYSZÉK (nyolcadik tanács),

tagjai: D. Gratsias elnök, M. Kancheva (előadó) és C. Wetter bírák,

hivatalvezető: J. Palacio González főtanácsos,

tekintettel az eljárás írásbeli szakaszára és a 2015. július 14-i tárgyalásra,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: olasz.

Ítéletet

A jogvita előzményei

1 A felperes, a Simet SpA közúti személyszállítási szolgáltatásokat nyújtó társaság. Konkrétabban, a felperes üzemeltet egy, a Calabriát és a többi olaszországi régiót összekötő régióközi menetrend szerinti autóbusz-közlekedési hálózatot (a továbbiakban: régióközi hálózatok). E szolgáltatásokon kívül, amelyek tevékenységének legnagyobb részét képezik, a felperes többek között a nemzetközi szállítás, az idegenforgalom és a sofőrös autóbuszbérlés területén egyéb szolgáltatásokat is nyújt.

A felperes tevékenységeire vonatkozó jogszabályi és szabályozási keret

2 A felperes tevékenységére az évek során az egymást követő, mind nemzeti, mind uniós szintű jogszabályi és szabályozási rendelkezések alkalmazandók.

Az uniós jog

3 A közúti közlekedés területe többek között a vasúti, közúti és belvízi közlekedési szolgáltatás fogalmában rejlő kötelezettségek terén a tagállamok tevékenységéről szóló, 1969. június 26-i 1191/69/EGK tanácsi rendelet (HL L 156., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 1. kötet, 196. o.) által az uniós szinten teremtett keretrendszer tárgyát képezi.

4 Az 1191/69 rendelet 1. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A tagállamok eltörölnek minden, e rendelet szerint meghatározott, a közszolgáltatás fogalmában benne rejlő olyan kötelezettséget, amely a vasúti, közúti és belvízi közlekedésre vonatkozik.

(2) Az ilyen kötelezettségeket azonban fenn lehet tartani, amennyiben azok alapvetően szükségesek a megfelelő szállítási szolgáltatások biztosításához.

[…]

(4) A (2) bekezdésben hivatkozott kötelezettségek fenntartása [...] következtében a fuvarozási vállalkozásokra háruló pénzügyi terhek az e rendeletben megállapított közös eljárások szerint meghatározott ellentételezés tárgyát képezik.”

5 Az 1191/69 rendelet 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A »közszolgáltatási kötelezettség« olyan kötelezettségeket jelent, amelyeket a kérdéses fuvarozási vállalkozás nem vállalna, vagy nem ugyanilyen mértékben, illetve nem azonos feltételekkel vállalna, ha saját üzleti érdekeit tartaná szem előtt.

(2) Az (1) bekezdés értelmében vett közszolgáltatási kötelezettségek a működtetési, a szállítási és a díjszabási kötelezettségekből állnak.

(3) Ennek a rendeletnek az alkalmazásában a »működtetési kötelezettség« az a kötelezettség, amely egy fuvarozási vállalkozást abban a tekintetben terhel, hogy megtegyen minden szükséges intézkedést a folytonosság, rendszeresség és kapacitás meghatározott követelményeinek megfelelő szállítási szolgáltatás nyújtásának biztosítására bármilyen olyan útvonal vagy létesítmény tekintetében, amelyet engedéllyel vagy azzal egyenértékű meghatalmazással használhat [helyesen: működtethet]. Ez a kötelezettség a kiegészítő szolgáltatások nyújtására vonatkozó valamely kötelezettséget, és azt a

kötelezettséget is magában foglalja, mely szerint a szolgáltatások visszavonása után is jó állapotban kell fenntartani az útvonalakat, berendezéseket – amennyiben ez túlmegy a hálózat egészével kapcsolatos követelményeken – és létesítményeket.

(4) Ennek a rendeletnek az alkalmazásában a »szállítási kötelezettség« olyan kötelezettség, amely abban a tekintetben terheli a fuvarozási vállalkozásokat, hogy személyeket vagy árukat fogadjanak és szállítsanak meghatározott díjakért és meghatározott feltételeknek megfelelően.

(5) Ennek a rendeletnek az alkalmazásában a »díjszabási kötelezettség« olyan kötelezettség, amely abban a tekintetben terheli a fuvarozási vállalkozásokat, hogy azok, különösen az utasok egyes rétegei [helyesen: bizonyos kategóriái], egyes árukategóriák vagy egyes útvonalak tekintetében olyan, valamely hatóság által megszabott vagy jóváhagyott díjakat alkalmazzanak, amelyek ellentétesek a vállalkozás üzleti érdekeivel, és amelyek különleges díjszabási intézkedések bevezetéséből vagy módosításuk elutasításából fakadnak.

A fenti albekezdés [helyesen: bekezdés] rendelkezéseit nem kell alkalmazni olyan kötelezettségekre, amelyek a gazdaság egészére vonatkozó általános árpolitikai intézkedésekből fakadnak, illetve olyan intézkedésekre, amelyeket a szállítási díjakra és feltételekre vonatkozó általános érvénnyel hoznak a közlekedési piacnak vagy egy részének a szervezésére tekintettel.”

6 Az 1191/69 rendelet 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A fuvarozási vállalkozások feladata, hogy a tagállamok illetékes hatóságainál valamely közszolgáltatási kötelezettség teljes mértékben vagy részben történő eltörlését kérelmezzék, amennyiben az ilyen kötelezettség gazdasági hátránnyal jár számukra.

(2) A fuvarozási vállalkozások kérelmükben javasolhatják az alkalmazott közlekedési formák más formával való helyettesítését. A vállalkozások az 5. cikk intézkedéseit [helyesen: rendelkezéseit] alkalmazzák annak kiszámítására, milyen megtakarítás lenne elérhető pénzügyi helyzetük javítására [helyesen: a pénzügyi irányításukból származó eredmények javítására].”

7 A 1191/69 rendelet 5. cikke előírja, hogy:

„(1) Bármilyen működtetési vagy szállítási kötelezettség gazdasági hátrányt okozó kötelezettségnek tekintendő, ha az eltörléséből származó bevételcsökkenést meghaladná az a pénzügyiteher-csökkenés, amely az e kötelezettség alá tartozó működtetés vagy működtetések csoportja tekintetében fennálló kötelezettség teljes mértékű vagy részleges megszűnése eredményeként lenne lehetséges.

A gazdasági hátrányt a kötelezettség eltörléséből származó éves pénzügyiteher-csökkenés és a kötelezettség eltörléséből származó bevételcsökkenés különbözeteként bemutatott éves gazdasági hátrány – szükség esetén frissített – kimutatása alapján határozzák meg.

Ha azonban a működtetési vagy szállítási kötelezettség egy egész hálózat vagy egy hálózat lényeges része személy- vagy áruforgalmának egy vagy több kategóriájára kiterjed, a kötelezettség eltörlésével járó pénzügyiteher-csökkenés a vállalkozás közlekedési tevékenységekből adódó összköltségeinek a forgalom különféle kategóriái között történő felosztása útján kerül becslésre.

Ilyen esetben a gazdasági hátrány a vállalkozás tevékenységeinek a közszolgáltatási kötelezettség által érintett részéhez hozzárendelhető költségeknek és a megfelelő bevételnek a különbözete.

A gazdasági hátrányt annak figyelembevételével határozzák meg, milyen hatást gyakorol a kötelezettség a vállalkozás tevékenységeinek egészére.

(2) Egy díjszabási kötelezettség akkor tekintendő gazdasági hátrányt eredményezőnek, ha a kötelezettség által érintett forgalomból származó bevétel és az ilyen forgalom pénzügyi terhének különbözete kisebb, mint amekkora a forgalomból származó bevétel és ehhez a forgalomhoz tartozó pénzügyi teher különbözete lenne üzleti alapon történő működéskor, figyelembe véve mind a kötelezettség tárgyát képező műveletek költségeit, mind a piac helyzetét."

8 Az 1191/69 rendelet 6. cikkének (2) bekezdése értelmében „[a] közszolgáltatási kötelezettségnek vagy egy részének fenntartására, illetve egy meghatározott időszak végén történő eltörlésére vonatkozó döntések [helyesen: határozatok] ellentételezés fizetését vonják maguk után a fentiekből származó pénzügyi terhek tekintetében; az ilyen ellentételezés összege a 10–13. cikkben szabályozott közös eljárásoknak megfelelően kerül meghatározásra".

9 Az 1191/69 rendelet 10. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A 6. cikkben meghatározott ellentételezés összege működtetési vagy szállítási kötelezettség esetén megegyezik a vállalkozás pénzügyi terhének csökkenése és bevételének csökkenése különbözetével, amely akkor merülne fel, ha eltörölnék a kérdéses kötelezettség egészét vagy annak érintett részét a megfontolás tárgyát képező időszakra.

Ha azonban a gazdasági hátrányt úgy számítják ki, hogy a vállalkozásnak a szállítási tevékenységei tekintetében viselt összes költségét felosztják a szállítási tevékenységeinek különféle részei között, az ellentételezés összege megegyezik a vállalkozás tevékenységeinek a közszolgáltatási kötelezettség által érintett részére jutó költségek és a megfelelő bevétel különbözetével.

(2) Az (1) bekezdésben említett pénzügyi terhek és bevétel meghatározása céljából figyelembe veszik, milyen hatást gyakorol a kérdéses kötelezettség eltörlése a vállalkozás tevékenységeinek egészére."

10 Az 1191/69 rendelet 12. cikke alapján a kötelezettségek fenntartásából származó költségeket a vállalkozás hatékony vezetése és megfelelő minőségű szállítási szolgáltatások nyújtása alapján kell kiszámítani. A saját tőkére vonatkozó kamatot le lehet vonni a költségek számításakor figyelembe vett kamatból.

11 Az 1191/69 rendelet 14. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Az 1. cikk (3) bekezdésének hatálya alá eső esetek kivételével ennek a rendeletnek a hatálybalépése után a tagállamok csak akkor róhatnak ki egy fuvarozási vállalkozásra közszolgáltatási kötelezettségeket, ha az ilyen kötelezettségek elengedhetetlenek a megfelelő szállítási szolgáltatások nyújtásának biztosításához.

(2) Ha az ekképp elrendelt kötelezettségek a fuvarozási vállalkozásokra nézve gazdasági hátránnyal járnak az 5. cikk (1) és (2) bekezdésének értelmében, illetve pénzügyi terheket jelentenek a 9. cikk értelmében, a tagállamok illetékes hatóságai az ilyen kötelezettségek elrendelésére vonatkozó döntés [helyesen: határozat] meghozatalakor az abból származó pénzügyi terhekre vonatkozóan ellentételezés juttatását rendelik el. A 10–13. cikk rendelkezéseit kell alkalmazni."

12 Az 1191/69 rendelet 17. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(2) Az e rendelkezés alapján fizetett ellentételezés mentes az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés 93. cikkének (3) bekezdésében megállapított előzetes tájékoztatási eljárás alól [helyesen: Az e rendelkezés alapján fizetett ellentételezésre nem alkalmazandó az Európai Gazdasági Közösséget létrehozó szerződés 93. cikkének (3) bekezdésében megállapított előzetes tájékoztatási eljárás].

A tagállamok a 2. cikkben előírt közszolgáltatási kötelezettségek fenntartása, illetve az egy vagy több meghatározott személykategória érdekében meghatározott szállítási díjak és feltételek személyszállításban való alkalmazása következtében a fuvarozási vállalkozásokra háruló pénzügyi terhekre tekintettel fizetett ellentételezéssel kapcsolatos részletes adatokat kötelezettségkategóriánként osztályozva azonnal továbbítják a Bizottságnak.”

13 Az 1992. július 1-jén hatályba lépő és az 1191/69 rendeletet módosító, 1991. június 20-i 1893/91/EGK tanácsi rendelet (HL L 169., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 7. fejezet, 1. kötet, 314. o.) megszüntette a tagállamok azon lehetőségét, hogy a fuvarozási vállalkozások tekintetében megtartsanak vagy előírjanak közszolgáltatási kötelezettségeket, azon fuvarozási vállalkozások kivételével, amelyek tevékenysége kizárólag a városi, elővárosi vagy regionális szolgáltatások nyújtására korlátozódott.

14 Az 1893/91 rendelettel módosított 1191/69 rendelet 1. cikkének (4) bekezdése alapján ugyanis „[a]nnak érdekében, hogy olyan megfelelő szállítási szolgáltatásokat biztosítsanak, amelyek különösen figyelembe veszik a szociális, környezeti és területrendezési szempontokat, vagy amelyek az utasok bizonyos rétegei [helyesen: kategóriái] számára egyedi jegyárakat biztosítanak, a tagállamok illetékes hatóságai közszolgáltatási szerződést köthetnek egy szállítási vállalkozással.”

15 Így az 1893/91 rendelettel módosított 1191/69 rendelet 14. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A »közszolgáltatási szerződés« olyan szerződés, amelyet egy tagállam illetékes hatóságai és egy fuvarozási vállalkozás köt annak érdekében, hogy a lakosságnak megfelelő szállítási szolgáltatás álljon rendelkezésére.

A közszolgáltatási szerződés kiterjedhet [helyesen: kiterjedhet különösen] a következőkre:

– meghatározott folyamatossági, rendszerességi, kapacitási és minőségi előírásoknak megfelelő szállítási szolgáltatások,

– egyéb [helyesen: kiegészítő] szállítási szolgáltatások,

– meghatározott díjszabással és meghatározott feltételekkel végzett szállítási szolgáltatások, bizonyos utaskategóriákra és útvonalakra,

– a szolgáltatások hozzáigazítása a konkrét előírásokhoz [helyesen: tényleges igényekhez].

(2) A közszolgáltatási szerződés többek között tartalmazza:

a) a nyújtandó szolgáltatás jellegének meghatározását, nevezetesen a folyamatossági, rendszerességi, kapacitási és minőségi előírásokat;

b) a szerződésben meghatározott szolgáltatások ellenértékét, amelyet vagy hozzáadnak a tarifabevételhez, vagy tartalmazza azt, továbbá a felek közötti pénzügyi kapcsolatok részleteit;

c) a szerződés módosításának és kiegészítésének szabályait, különös tekintettel az előre nem látható változások figyelembevételére;

d) a szerződés érvényességi idejét;

e) a szerződéses feltételeknek való meg nem felelés esetén fizetendő kötbért.

(3) Azok az eszközök, amelyeket egy közszolgáltatási szerződés által szabályozott szállítási szolgáltatásban használnak, képezhetik a vállalkozás tulajdonát, illetve a vállalkozás rendelkezésére lehet bocsátani azokat.

(4) Bármely vállalkozásnak, amely megszüntetni vagy jelentős mértékben módosítani szándékozik egy olyan szállítási szolgáltatást, amelyet folyamatosan és rendszeresen nyújt a lakosság számára, és amely nem tartozik a szerződéses rendszer vagy a közszolgáltatási kötelezettség hatálya alá, erről a szándékáról legalább három hónappal korábban tájékoztatnia kell a tagállam illetékes hatóságait.

Az illetékes hatóságoknak jogukban áll, hogy lemondjanak erről az értesítésről.

Ennek a rendelkezésnek a hatálya nem terjed ki a tagállamban a szállítási szolgáltatások megszüntetésére vagy módosítására történő feljogosítás egyéb eljárásaira [helyesen: E rendelkezés nem sérti a szállítási szolgáltatások megszüntetéséhez vagy módosításához való jog tekintetében alkalmazandó egyéb nemzeti eljárásokat].

(5) Miután a (4) bekezdésben említett információt kézhez kapták, az illetékes hatóságok előírhatják a szolgáltatás [helyesen: a szóban forgó szolgáltatás] folytatását legfeljebb az értesítés keltétől számított egyéves időtartamra, és erről a vállalkozást legalább az értesítés lejárta előtt egy hónappal tájékoztatják.

Maguk az illetékes hatóságok is kezdeményezhetnek tárgyalásokat ilyen jellegű szállítási szolgáltatás létrehozásáról vagy módosításáról.

(6) A fuvarozási vállalkozások számára az (5) bekezdésben említett kötelezettségek következtében felmerülő költségek ellentételezése a II., III. és IV. szakaszban megállapított közös eljárásoknak megfelelően történik.”

16 Ezzel szemben az 1893/91 rendelettel módosított 1191/69 rendelet 1. cikkének (5) bekezdése alapján „[a] tagállamok illetékes hatóságai [...] fenntarthatják vagy előírhatják azokat a közszolgáltatási kötelezettségeket a városi, elővárosi és regionális személyszállítási szolgáltatások esetében, amelyeket a 2. cikk állapít meg”. Ebben az esetben „[e]nnek feltételeit, valamint alkalmazásának részleteit, beleértve a kompenzáció módjait, a II., III. és IV. szakasz szabályozza”.

17 E rendelkezésben az is meghatározásra került, hogy:

„Amennyiben egy fuvarozási vállalkozás nemcsak közszolgáltatási kötelezettségekkel járó szolgáltatást működtet, hanem egyéb tevékenységeket is folytat, a közszolgáltatási jellegű szolgáltatásait külön részlegek keretében kell megszerveznie, amelyeknek meg kell felelniük a következő feltételeknek:

a) az egyes tevékenységek üzemi számláit el kell különíteni, és az egyes tevékenységekre jutó eszközhányadot az érvényes számviteli szabályoknak megfelelően kell felhasználni;

b) a kiadási oldalt az üzleti bevételnek és a hatóságoktól befolyt összegeknek kell kiegyenlíteniük anélkül, hogy fönnállna az átvitel lehetősége a vállalkozás bármely más tevékenységéből vagy tevékenységéhez.”

18 Az 1893/91 rendelettel módosított 1191/69 rendeletet hatályon kívül helyezte a 2009. december 3-án hatályba lépő, a vasúti és közúti személyszállítási közszolgáltatásról, valamint az 1191/69/EGK és az 1107/70/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. október 23-i 1370/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 315., 1. o.).

A nemzeti jog

19 A felperes kezdetben a Ministero delle Infrastructure e dei Trasporti (az olasz Infrastrukturális és Közlekedési Minisztérium, a továbbiakban: MIT) által nyújtott éves koncessziók alapján régióközi hálózatokat működtetet az utasok, a poggyász és a mezőgazdasági csomagok szállítása céljából a magánvállalkozásoknak adott koncesszió alapján nyújtott buszszolgáltatások szabályairól szóló, 1939.

szeptember 28-i 1822. sz. törvény (legge n. 1822 Disciplina degli autoservizi di linea [autolinee] per viaggiatori, bagagli e pacchi agricoli in regime di concessione all'industria privata, a GURI 1939. december 18-i 292. száma; a továbbiakban: 1822/1939. sz. törvény) alapján.

20 Az 1822/1939. sz. törvény 3. cikke alapján a koncessziót „a magát a koncessziót szabályozó valamennyi műszaki, közigazgatási és gazdasági feltételeket, valamint a postai küldemények szállítására vonatkozó kötelezettségeket tartalmazó egyedi koncessziós feltételek alapján" nyújtották. Ugyanezen törvény 6. cikke (2) bekezdésének 3. pontja előírta, hogy amennyiben egy és ugyanazon koncesszióra több kérelmező jelentkezik, a hatóságok különösen azt részesítik előnyben, aki bizonyítja, hogy vállal a szállítási szolgáltatásokkal kapcsolatos, helyi érdekű munkálatok vagy szolgáltatások tekintetében más terheket, és hogy képes azokat vállalni. Egyébiránt az 1822/1939. sz. törvény 1. cikke előírta, hogy a koncessziótulajdonos a posta- és távirati hivatalok kérésére köteles volt postai küldemények szállítását végezni.

21 Az 1822/1939. sz. törvényt módosította az állami hatáskörbe tartozó autóbuszos szolgáltatások koncessziós eljárásainak egyszerűsítéséről szóló, 1994. április 22-i 369. sz. köztársasági elnöki rendelet (decreto del Presidente della Repubblica n. 369 Regolamento recante semplificazione del procedimento di concessione di autolinee ordinarie di competenza statale, a GURI 1994. június 13-i 136. számának 91. sz. rendes melléklete; a továbbiakban: 369/1994. sz. rendelet). A 369/1994. sz. rendelet alapján a vállalkozásoknak, amelyek koncessziót kívántak kapni, a koncesszió iránti kérelmükben „világosan és részletesen bizonyítaniuk kellett, hogy a már meglévő szállítási szolgáltatásokon keresztül részben vagy teljes mértékben lehetetlen kielégíteni a megállapított közérdekű követelményeket".

22 A 369/1994. sz. rendelettel módosított 1822/1939. sz. törvényt ezt követően hatályon kívül helyezte az állami hatáskörbe tartozó gépjármű-szolgáltatások átszervezéséről szóló, 2005. november 21-i 285. sz. törvényerejű rendelet (decreto legislativo n. 285 Riordino dei servizi automobilistici interregionali di competenza statale, a GURI 2006. január 9-i 6. számának rendes melléklete), amelyet a kormánynak a személyek és áruk közúti szállítására vonatkozó szabályozás átalakítása érdekében nyújtott felhatalmazásról szóló, 2005. március 1-jei 32. sz. törvény (legge n. 32 Delega al Governo per il riassetto normativo del settore dell'autotrasporto di persone e cose, a GURI 2005. március 10-i 57. száma) alapján fogadtak el.

23 A 285/2005. sz. törvényerejű rendelet átmeneti rendelkezései azonban azzal a következménnyel jártak, hogy a felperes tekintetében 2012. december 31-ig fenntartották a 369/1994. sz. rendelettel módosított 1822/1939. sz. törvényben előírt éves koncesszió rendszerét.

24 Ezenkívül a felperes részesült az ezeket követő nemzeti rendelkezések előnyeiből is, amelyek előírták, hogy a közúti szállítási szolgáltatásokat végző koncessziótulajdonosok által vállalt bizonyos kötelezettségekből eredő pénzügyi terhek címén kompenzáció fizetendő.

25 A felperes így részesült a közszolgáltatási kötelezettségeknek az elsősorban régióközi autóbuszos szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások tekintetében történő eltörlésére, a közszolgáltatási kötelezettségek fenntartásának ellentételezésére és a díjszabási kötelezettségekkel járó költségek megtérítésére vonatkozó szabályokról szóló, 1969. december 29-i 1227. sz. köztársasági elnöki rendelet (decreto del Presidente della Repubblica n. 1227 Norme riguardanti la soppressione degli obblighi di servizio pubblico nei confronti delle aziende esercenti servizi automobilistici a carattere prevalentemente interregionale, la compensazione degli obblighi di servizio pubblico da mantenere e il rimborso degli oneri per obblighi tariffari, a GURI 1970. március 25-i 75. száma; a továbbiakban: 1227/69. sz. rendelet) előnyeiből.

26 Az 1227/69. sz. rendelet 2. cikke előírta, hogy az 1191/69 rendelet 6. cikkének (2) bekezdésével összhangban az alapvetően regionális közúti szállítási szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások kérhetik az MIT-t a rájuk rótt közszolgáltatási kötelezettség teljes vagy részleges eltörlésére, ha e kötelezettséget

nem törölték el. Így 1981. január 8-án a felperes az 1227/69. sz. rendelet alapján az olasz hatóságoktól megkapta a pénzösszeget az 1972 és 1974 között a koncessziótulajdonosokra rótt díjszabási kötelezettségekből adódó pénzügyi terhek ellentételezésére.

27 A felperes részesült az állami hatáskörbe tartozó menetrendszerinti autóbuszos szolgáltatások érdekében történő sürgős beavatkozásról szóló, 1986. december 13-i 877. sz. törvény (legge n. 877 Interventi urgenti per gli autoservizi pubblici di linea di competenza statale, a GURI 1986. december 20-i 295. száma) rendelkezéseinek előnyeiből is, amely törvény előírta, hogy a támogatást az 1972. április 1-je és 1986. április 1-je között lefedett távolságok alapján kell nyújtani az állam felelősségi körébe tartozó menetrendszerinti autóbuszos szolgáltatásokat és az Olaszország határain át nemzetközi autóbuszos szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások számára.

28 A felperes ezt követően többé nem kapott kompenzációs kifizetéseket.

29 Egyébiránt az 1997. március 15-i 59. sz. törvény (legge n. 59 Delega al Governo per il conferimento di funzioni e compiti alle regioni ed enti locali, per la riforma della pubblica amministrazione e per la semplificazione amministrativa, a GURI 1997. március 17-i 63. számának 56. sz. rendes melléklete) 4. cikke (4) bekezdésének b) pontja, amelyet módosított az 1997. november 19-i 422. sz. törvényerejű rendelet (Decreto legislativo n. 422 Conferimento alle regioni ed agli enti locali di funzioni e compiti in materia di trasporto pubblico locale, a norma dell'articolo 4, comma 4, della legge 15 marzo 1997, n. 59, a GURI 1997. december 10-i 287. száma), a következőképpen rendelkezik:

„annak előírása érdekében, hogy a régiók és a helyi önkormányzatok a hatásköreik keretében szabályozzák a szolgáltatások gyakorlását függetlenül attól, hogy azokat milyen módon valósítják meg, és hogy azokat közszolgáltatási szerződéseken keresztül milyen formában – akár koncesszióban, akár az 1990. június 8-i 142. sz. törvény 22. és 25. cikkében előírt módon – ruházzák másra, amely módok tiszteletben tartják az 1191/69/EGK rendelet 2. és 3. cikkét, valamint az 1893/91/EGK rendeletet, garantálják a pénzügyi biztonságot és a költségvetési fedezetet, és mostantól kezdve 2000. január 1-jéig biztosítják a forgalom bevételei és az operációs költségek közötti legalább 0,35-ös arány megvalósítását, az infrastrukturális költségeket pedig levonják a 91/440/EGK irányelvnek a regionális és helyi érdekeltségű vasúti szállításokra való alkalmazását követően; a monopolhelyzetek városi és városon kívüli szállítás kezelésében való elkerülésének ösztönzése, valamint versenyszabályoknak a rendszeres ügyeleti szolgáltatásokban történő bevezetése céljából módszerek meghatározása érdekében; olyan módszerek 2000. január 1-jéig való meghatározása érdekében, amelyek alapján a régiók saját, regionális szolgáltatásokra vonatkozó önálló szerződéseiket az állam és az Ferrovie dello Stato Spa között kötött közszolgáltatási szerződésekkel váltják fel."

A felperes által a nemzeti bíróságok előtt indított keresetek

30 1999. október 22-én a felperes kérte az MIT-t, hogy az általa az 1987. és 1999. közötti időszakban régióközi hálózatok működtetése keretében vállalt közszolgáltatási kötelezettségek ellenértékeként fizessen számára kompenzációt. Mivel az MIT elutasította az említett kompenzáció kifizetését azzal az indokkal, hogy a felperes kérelme nem tesz eleget az 1191/69 rendelet 4. cikkében az ilyen kompenzáció nyújtása érdekében előírt követelményeknek, a felperes vitatta az MIT határozatát az Olasz Köztársaság elnöke előtt indított rendkívüli jogorvoslattal. E keresetet elutasította a 2002. október 10-i köztársasági elnöki rendelet.

31 2004-ben a felperes a Tribunale amministrativo regionale del Lazióhoz (laziói regionális közigazgatási bíróság, Olaszország, a továbbiakban: TAR Lazio) fordult annak érdekében, hogy vagy az 1893/91 rendelettel módosított 1191/69 rendelet alapján éves kompenzáció címén vagy kártérítés címén, vagy pedig az olasz polgári törvénykönyv 2041. cikke alapján jogalap nélküli gazdagodás címén indított eljárás útján elismertesse az 1987 óta a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése miatt vállalt terhek ellenértékeként fizetendő 66 891 982 eurós összeghez való jogát. 2009. január 12-i ítéletében

(112/2009. sz., a továbbiakban: a TAR Lazio ítélete) a TAR Lazio mint elfogadhatatlant elutasította a felperesnek az 1893/91 rendelettel módosított 1191/69 rendeletre, valamint az olasz polgári törvénykönyv 2041. cikkére alapított kérelmeit. E tekintetben a TAR Lazio különösen azon olasz eljárási elv alapján, miszerint az ítéletben nemcsak a ténylegesen felhozott, hanem a hallgatólagosan felhozott kérdésekről is döntenek (il giudicato copre il dedotto e il deducibile), kimondta, hogy a 2002. október 10-i elnöki rendelet már kifejezetten döntött az 1893/91 rendelettel módosított 1191/69 rendeletre alapított kérelemről. A TAR Lazio egyébiránt a felperes kártérítési kérelmét mint megalapozatlant elutasította.

32 2009. március 9-én a felperes fellebbezést nyújtott be a TAR Lazio fenti 31. pontban említett ítéletével szemben a Consiglio di Statóhoz (államtanács), Olaszország).

33 2010. március 3-i ítéletével (1405/2010. sz., a továbbiakban: a Consiglio di Stato ítélete) a Consgilio di Stato (államtanács) módosította a TAR Lazio ítéltét, és egyúttal kimondta, hogy a felperes közszolgáltatói minőségében az említett szolgáltatás teljesítése során felmerült költségek tekintetében az 1191/69 rendelet 6., 10. és 11. cikke alapján jogosult volt kompenzációs kifizetésekre. A Consiglio di Stato (államtanács) pontosította, hogy e kifizetések összegét a közigazgatási munkaszervezés és -viszonyok, a munkahelyi konfliktusokban felmerülő hatáskör és a közigazgatási hatáskör területére vonatkozó, az 1997. március 15-i 59. sz. törvény 11. cikkének (4) bekezdése alapján elfogadott új rendelkezésekről szóló, 1998. március 31-i 80. sz. törvényerejű rendelet (decreto legislativo n. 80 Nuove disposizioni in materia di organizzazione e di rapporti di lavoro nelle amministrazioni pubbliche, di giurisdizione nelle controversie di lavoro e di giurisdizione amministrativa, emanate in attuazione dell'articolo 11, comma 4, della legge 15 marzo 1997, n. 59, a GURI 1998. április 8-i 82. számának rendes melléklete) 35. cikke alapján a hatóságoknak a felperes azon megbízható számviteli adatai alapján kell meghatározniuk, amelyek lehetővé teszik a felperes tevékenységének a közszolgáltatási kötelezettséggel érintett részének tulajdonítható költségek és az e tevékenységből származó jövedelmek közötti különbség kiszámítását.

34 A Consiglio di Stato (államtanács) ezzel szemben azzal az indokkal függesztette fel a kártérítési kereset tárgyában történő határozathozatalt, hogy csak a kompenzáció címén járó összegek olasz hatóságok általi kiszámítását követően lehet bármely fennmaradó, e számítás alá nem tartozó veszteséget elkülöníteni, amelyet tehát a felperesnek kell majd követelnie és bizonyítania. Egyébiránt a Consiglio di Stato (államtanács) megállapította, hogy mivel helyt adott a felperes azon kérelmének, amely a kompenzációhoz való joga elismerésének az elérésére irányult, nem kell határozni az olasz polgári törvénykönyv 2041. cikkére alapított, jogalap nélküli gazdagodás megállapítása iránti kérelemről.

35 2011. április 1-jén a Consiglio di Stato (államtanács) a felperes kérelmére hozott egy, az MIT-t a kompenzációs kifizetéseknek a fenti 33. pontban említett ítélete alapján történő kiszámítására kötelező végzést.

36 Mivel az MIT nehézségekkel találta szembe magát a kompenzációs kifizetések kiszámítását és a felperes kérelmét illetően, 2012. január 17-én a Consiglio di Stato (államtanács) új végzést hozott, amellyel egy három független szakértőből álló, a felperesnek járó kompenzációs kifizetések összegének a fenti 33. pontban említett ítélete alapján történő kiszámításával megbízott bizottságot jelölt ki.

37 Mivel a szakértői bizottságnak nem sikerült egybehangzó következtetésre jutnia, 2012. augusztus 20-án a bizottság két szakértője által aláírt többségi jelentést nyújtott be, amely megállapította, hogy a felperesnek járó kompenzációs kifizetések 22 049 796 eurót tesznek ki, 2012. augusztus 29-én pedig a harmadik, a szakértői bizottság elnökeként eljáró tag által aláírt kisebbségi jelentést nyújtott be, amely megállapította, hogy nem áll rendelkezésre elegendő adat a felperesnek járó kompenzáció meghatározásához, így annak semmiféle kompenzáció nem nyújtható.

Közigazgatási eljárás

38 A Consiglio di Stato (államtanács) 2011. április 1-jei végzését követően az olasz hatóságok 2011. május 18-án bejelentették az Európai Bizottságnak a közszolgáltatási kötelezettség keretében 1987 és 2003 között ellátott régióközi autóbuszos személyszállítási szolgáltatásokért a felperes részére – a Consiglio di Stato (államtanács) fenti 33. pontban említett ítélete értelmében történő – kompenzáció nyújtását.

39 2011. július 12-én, október 5-én, 2012. február 20-án, március 2-án és 28-án, valamint április 17-én az olasz hatóságok további tájékoztatást nyújtottak a bejelentett intézkedéssel kapcsolatban.

40 2012. május 31-i levelében a Bizottság értesítette az olasz hatóságokat arról, hogy az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése szerinti hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról határozott, és felhívta az érintett feleket, hogy terjesszék elő észrevételeiket.

41 Az olasz hatóságok 2012. június 1-jén, szeptember 24-én és október 11-én terjesztették elő a hivatalos vizsgálati eljárás megindítására vonatkozó észrevételeiket.

42 A felperes érdekelt harmadik féli minőségében 2012. augusztus 4-én, október 31-én és december 13-án nyújtotta be a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatra vonatkozó észrevételeit.

43 Az olasz hatóságok 2012. november 28-án, december 4-én és 19-én, valamint 2013. január 10-én megjegyzéseket terjesztettek elő a felperes észrevételeire vonatkozóan.

A megtámadott határozat

44 2013. október 2-án a Bizottság elfogadta a Simet SpA részére az 1987 és 2003 között nyújtott közlekedési közszolgáltatásokért járó kompenzációról (SA.33037 [2012/C] sz. állami támogatási intézkedés – Olaszország) szóló 2014/201/EU határozatot (HL 2014. L 114., 67. o.; a továbbiakban: megtámadott határozat), amely az olasz hatóságok által bejelentett intézkedést az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett, a belső piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak nyilvánította.

45 A megtámadott határozatban a Bizottság mindenekelőtt megállapította, hogy a bejelentett intézkedés az államnak volt betudható, állami források felhasználásával járt, gazdasági előnyt nyújtott a felperesnek, szelektív jellegű volt, és olyan mértékben torzíthatta a versenyt, amely érintette a tagállamok közötti kereskedelmet. Ennek keretében a Bizottság megjegyezte, hogy a bejelentett intézkedés nem tett eleget a Bíróság által a 2003. július 24-i Altmark Trans és Regierungspräsidium Magdeburg ítéletben (C-280/00, EBHT, a továbbiakban: Altmark-ítélet, EU:C:2003:415) megállapított második kritériumnak, miszerint az ellentételezés kiszámításának alapjául szolgáló feltételeket tárgyilagos és átlátható módon előzetesen kell megállapítani. A Bizottság ebből azt a következtetést vonta le, hogy a bejelentett intézkedés az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett támogatásnak minősül.

46 Ezt követően a Bizottság megvizsgálta azt a kérdést, hogy a bejelentett intézkedést az 1191/69 rendelet 17. cikkének (2) bekezdésére tekintettel az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdésében előírt előzetes bejelentési kötelezettség alól mentes kompenzációnak lehet-e tekinteni.

47 Ennek érdekében a Bizottság megvizsgálta, hogy az olasz hatóságok egyoldalúan írták-e elő a felperes számára az 1191/69 rendelet 1. cikke értelmében vett közszolgáltatási kötelezettséget. Ennek keretében először is a Bizottság megállapította, hogy az a tény, hogy a felperes a vizsgált időszak mind a tizenhat évében kezdeményezte a koncessziós feltételek meghosszabbítását, nem egyeztethető össze a közszolgáltatási kötelezettség egyoldalú előírására való hivatkozással. Másodszor azzal érvel, hogy a viteldíjaknak, az útvonalaknak, valamint a szolgáltatások gyakoriságának és időbeosztásának a feltételekben történő rögzítése önmagában nem feltétlenül jelenti azt, hogy a nyújtott koncessziókból eredően a felperesre egyoldalú közszolgáltatási kötelezettségek hárultak. Harmadszor a Bizottság

megjegyezte, hogy a felperes nem szolgáltatott elemeket annak bizonyítására, hogy ténylegesen nyújtott postai küldemények szállítására vonatkozó szolgáltatásokat, sem pedig az azokból eredő nettó költségekre vonatkozó bármiféle bizonyítékot. Negyedszer, azon viteldíjakat illetően, amelyeket a felperes az általa nyújtott személyszállítási szolgáltatások esetében alkalmazhatott, a Bizottság megállapította, hogy az a tény, hogy azokat az MIT jóváhagyta, és hogy az MIT szabályozott viteldíjakat említett, önmagában nem jelenti azt, hogy e viteldíjakat előzetesen nem a szolgáltatók állapították meg. Mindenesetre e szabályozott viteldíjak nem tartoznak az 1991/69 rendelet 2 cikkének (5) bekezdése értelmében vett díjszabási kötelezettség alá, mivel e rendelkezés nem alkalmazandó olyan kötelezettségekre, amelyek a gazdaság egészére vonatkozó általános árpolitikai intézkedésekből fakadnak, illetve olyan intézkedésekre, amelyeket a szállítási díjakra és feltételekre vonatkozó általános érvénnyel hoznak a közlekedési piacnak vagy egy részének a szervezésére tekintettel. Ötödször, a felperesnek az MIT által elutasított azon kérelmeivel kapcsolatban, hogy indítsanak új vagy bővítsék ki a meglévő szolgáltatásokat, a Bizottság megállapította, hogy ezen elutasítások abból eredtek, hogy az 1822/1939. sz. törvény a menetrend szerinti utasszállítási szolgáltatások működését oly módon szabályozta, hogy e törvény csak abban az esetben tette lehetővé új szolgáltatások nyújtását vagy kibővítését, ha az új koncessziók nem sértették más szolgáltatók jogait. Egyébiránt a Bizottság általános jelleggel megjegyezte, hogy a felperes nem szolgáltatott bizonyítékot arra, hogy a koncessziós feltételekben említett jellemzők módosítására irányuló kérelmeket nyújtott volna be, sem hogy azokat az MIT elutasította volna.

48 Másrészt a Bizottság megvizsgálta, hogy a felperesnek nyújtott kompenzáció összeegyeztethető volt-e az 1191/69 rendeletben előírt közös ellentételezési eljárással.

49 Először is a Bizottság megjegyezte, hogy az 1191/69 rendelet 10. cikke alapján a kompenzáció összegének működtetési vagy szállítási kötelezettség esetén meg kell egyeznie a vállalkozás pénzügyi terhének csökkenése és bevételének csökkenése különbözetével, amely akkor merülne fel, ha eltörölnék a kérdéses kötelezettség egészét vagy annak érintett részét a megfontolás tárgyát képező időszakra. Márpedig az ítélkezési gyakorlat szerint az e rendelkezésben meghatározott követelmények nem teljesülnek akkor, ha a társaság számviteli nyilvántartásainak biztos adatai alapján nem állapítható meg a társaság koncessziója tárgyát képező övezetben folytatott tevékenységre jutó költségek és az azoknak megfelelő bevétel különbözete, következésképpen lehetetlen kiszámítani a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítéséből származó többletköltséget. A Bizottság továbbá megjegyezte, hogy az 1191/69/EGK rendelet 1. cikke (5) bekezdésének 1992. július 1-jétől alkalmazandó változata alapján, amennyiben egy fuvarozási vállalkozás nemcsak közszolgáltatási kötelezettségekkel járó szolgáltatást nyújt, hanem egyéb tevékenységeket is folytat, az említett szolgáltatásokat úgy kell teljesítenie, hogy először is e tevékenységek üzemi számláit el kell különítenie, és a megfelelő eszközhányadot az érvényes számviteli szabályoknak megfelelően kell felhasználnia, másodszor pedig a kiadási oldalt az üzleti bevétellel és a hatóságoktól befolyt összegekkel kell kiegyenlítenie anélkül, hogy fennállna az átvitel lehetősége a vállalkozás bármely más tevékenységéből vagy tevékenységéhez. Márpedig, mivel a felperes nem volt köteles a 2002-ig teljesített szolgáltatásokra vonatkozó tényleges számviteli elkülönítésére, és – figyelembe véve a 2002. és 2003. pénzügyi évekre vonatkozó költségkimutatásban végzett számviteli elkülönítés érvényességével kapcsolatos kételyeket – olyan bizonyíték hiányában, hogy a felperes irányító testületei e kimutatást felhasználták a felperes tevékenységeinek ellenőrzésére, a Bizottság megállapította, hogy az 1191/69 rendelet 10. cikkét nem tartották tiszteletben.

50 Másodszor a Bizottság megállapította, hogy a felperes nem bizonyította, hogy tiszteletben tartotta az 1191/69 rendelet 5. cikkének (1) bekezdését, amely előírta, hogy a gazdasági hátrányt annak figyelembevételével kell meghatározni, hogy milyen hatást gyakorol a kötelezettség a vállalkozás tevékenységeinek egészére, sem pedig az ugyanezen rendelet 13. cikkét, amely alapján a kompenzáció összegét előzetesen kell megállapítani.

51 Harmadszor és végezetül a Bizottság megjegyezte, hogy a közös ellentételezési eljárás a felperes régióközi szállítási tevékenységeire csak az 1893/91 rendelet hatálybalépéséig, vagyis 1992. július 1-jéig volt alkalmazandó, és hogy következésképpen az nem volt alkalmazható az 1987-től 2003-ig terjedő időszakra vonatkozó kompenzációra.

52 A Bizottság ezért megállapította, hogy a bejelentett intézkedés nem tekinthető az 1191/69 rendeletben meghatározott közös ellentételezési eljárásnak megfelelőnek.

53 A Bizottság ebből azt a következtetést vonta le, hogy a bejelentett intézkedés az 1191/69 rendelet 17. cikkének (2) bekezdése alapján nem mentesült az előzetes tájékoztatási kötelezettség alól.

54 Végül a Bizottság megvizsgálta a bejelentett intézkedésnek a megtámadott határozat elfogadásának időpontjában hatályban lévő jogszabállyal, vagyis az 1370/2007 rendelettel való összeegyeztethetőségét. Miután megjegyezte, hogy a bejelentett intézkedés nem tartott tiszteletben az e rendelet 4. cikkében a közszolgáltatási szerződés tartalmára vonatkozóan, és az ugyanezen rendelet 6. cikkének (1) bekezdésében, valamint mellékletében a kompenzáció kedvezményezettje általi számviteli elkülönítésére és a kompenzáció maximális összegének a meghatározásához alkalmazandó módszerekre vonatkozóan előírt bizonyos kötelezettségeket, a Bizottság megállapította, hogy a Consiglio di Stato (államtanács) által megállapított kompenzációt nem az 1370/2007 rendeletnek megfelelően nyújtják, következésképpen pedig hogy a bejelentett intézkedés összeegyeztethetetlen a belső piaccal. Egyébiránt a Bizottság elutasította a felperes azon érvét, miszerint a Consiglio di Stato (államtanács) nem arra kötelezte az MIT-t, hogy az 1191/69 rendelet alapján a közszolgáltatási kötelezettségek miatt fizessen számára kompenzációt, hanem arra, hogy fizessen neki kártérítést amiatt, hogy az e rendelet 1. cikkének (3) és (5) bekezdése értelmében vett közszolgáltatási kötelezettségeket jogszerűtlenül írták elő számára. E tekintetben a Bizottság megjegyezte, hogy a Consiglio di Stato (államtanács) fenti 33. pontban említett ítéletéből kitűnik, hogy az elismerte a felperes ahhoz való jogát, hogy az 1191/69 rendelet 6., 10. és 11. cikke alapján kompenzációban részesüljön, és elutasította a felperes kártérítési keresetét. A Bizottság hozzátette, hogy mindenesetre a felperes részére olyan kártérítés nyújtása, amelyet a közszolgáltatási kötelezettségek állítólagosan egyoldalú és jogellenes előírása miatt ítélnek meg, és amelyet az 1191/69 rendeletben említett közös ellentételezési eljárás alapján számítanak ki, sértené az EUMSZ 107. és EUMSZ 108. cikket, mivel a felperes szempontjából ugyanarra az eredményre vezetne, mint a vizsgált időszakra vonatkozóan a közszolgáltatási kötelezettségért járó kompenzáció, annak ellenére, hogy a szóban forgó szolgáltatásokat szabályozó koncessziós feltételek nem feleltek meg sem az 1191/69 rendelet, sem pedig az 1370/2007 rendelet alapvető követelményeinek.

55 A megtámadott határozat rendelkező részének szövege a következő:

„1. cikk

Az olasz hatóságok által bejelentett, a Simetnek fizetendő kompenzáció az [Európai Unió működéséről szóló szerződés] 107. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősül. A támogatás az 1191/69/EGK rendelet 17. cikkének (2) bekezdése alapján nem mentesült az előzetes [tájékoztatási] kötelezettség alól.

A támogatás nem összeegyeztethető a belső piaccal, mivel az 1370/2007/EK rendelet feltételei nem teljesültek. Ebből következően az olasz hatóságok nem hajthatják végre a támogatást.

2. cikk

Ennek a határozatnak a címzettje az Olasz Köztársaság.”

Az eljárás és a felek kérelmei

56 A felperes 2014. január 6-án indította a jelen keresetet.

57 A Bizottság 2014. március 24-én nyújtotta be ellenkérelmét.

58 A felperes 2014. május 12-én terjesztette elő válaszát. A Bizottság 2014. augusztus 28-án nyújtotta be viszonválaszát.

59 2015. június 4-én a Törvényszék az 1991. május 2-i eljárási szabályzata 64. cikke 3. §-ának a) és b) pontjában említett pervezető intézkedések keretében írásban megválaszolandó kérdést tett fel a felperesnek. A felperes e kérdésre 2015. június 12-én válaszolt.

60 A Törvényszék a 2015. július 14-i tárgyaláson meghallgatta a felek szóbeli előterjesztéseit és a Törvényszék kérdéseire adott válaszait.

61 A felperes azt kéri, hogy a Törvényszék:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott határozatot;

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

62 A Bizottság azt kéri, hogy a Törvényszék:

– utasítsa el a keresetet;

– a felperest kötelezze a költségek viselésére.

A jogkérdésről

Az elfogadhatóságról

63 A Bizottság azzal érvel, hogy mivel a felperes a válaszában rámutatott, hogy elállt a Consiglio di Stato (államtanács) fenti 33. pontban említett ítéletének végrehajtása iránti keresetétől, a jelen ügy keretében megszűnt az eljáráshoz fűződő érdeke, mivel a megtámadott határozat tárgya pontosan azon kompenzáció bejelentése, amelyre a felperes ezen ítélet értelmében jogosult lenne a végrehajtás iránti kereset keretében készített többségi jelentés szerint.

64 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az eljáráshoz fűződő érdek a valamely természetes vagy jogi személy által megsemmisítés iránt indított kereset elfogadhatóságának az egyik feltétele. Ez az érdek feltételezi, hogy a megtámadott aktus megsemmisítése önmagában jogi következményekkel járhat, és hogy a kereset az eredményénél fogva alkalmas arra, hogy az azt kezdeményező fél számára előnnyel járjon (lásd: 2010. március 18-i Centre de Coordination Carrefour kontra Bizottság ítélet, T-94/08, EBHT, EU:T:2010:98, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Az eljáráshoz fűződő érdeknek így a kereset indításának az időpontjában létrejött és fennálló érdeknek kell lennie.

65 Az eljáráshoz fűződő érdeknek ezenkívül a bírósági határozat kihirdetéséig fenn kell maradnia, ellenkező esetben a kereset okafogyottá válik (lásd: Centre de Coordination Carrefour kontra Bizottság ítélet, fenti 64. pont, EU:T:2010:98, 49. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

66 Emlékeztetni kell továbbá arra, hogy ha a felperes által hivatkozott érdek valamely jövőbeli jogi helyzetre vonatkozik, a felperesnek bizonyítania kell, hogy e helyzet sérelme már most bizonyos (2012. március 27-i European Goldfields kontra Bizottság végzés, T-261/11, EU:T:2012:157, 29. pont).

67 A jelen ügyben mind a megtámadott határozatból, mind a felperes beadványaiból kitűnik, hogy az olasz hatóságok két alkalommal megtagadták a Consiglio di Stato (államtanács) fenti 33. pontban említett azon ítéletének a végrehajtását, amelyben arra kötelezte őket, hogy fizessen kompenzációt a felperesnek, ami arra késztette a Consiglio di Statót (államtanács), hogy a felperes kérelmére 2011. április 1-jén elfogadja az első, 2012. január 17-én pedig a második végrehajtási végzést.

68 Válaszában a felperes rámutatott, hogy elállt a Consiglio di Stato (államtanács) fenti 33. pontban említett ítéletének a végrehajtása iránti keresetétől, és fenntartotta az új kereset indításának a jogát.

69 A Törvényszék által az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 64. cikke 3. §-ának a) és b) pontja alapján feltett, írásban megválaszolandó kérdésre a felperes válaszként pontosította, hogy elállt azon eljárástól, amellyel a Consiglio di Stato (államtanács) fenti 33. pontban említett ítéletének a végrehajtását kívánta elérni, azonban nem állt el az említett ítélet végrehajtása iránti keresetétől, és hogy következésképpen fenntartotta annak lehetőségét, hogy az elévülési idő lejártáig, vagyis 2020. március 9-i annak végrehajtása iránti új keresetet indítson. A felperes szerint a Consiglio di Stato (államtanács) fenti 33. pontban említett ítéletének a végrehajtása iránti új kereset indítására tekintettel a jelen ügyben tehát megőrizte a jogvita kimeneteléhez fűződő érdeket.

70 Ebből az következik, hogy nem biztos a Consiglio di Stato (államtanács) fenti 33. pontban említett ítéletének a végrehajtása iránti keresetnek a felperes általi megindítása.

71 Azonban a jelen ügyben ez a körülmény önmagában nem foszthatja meg a felperest az eljáráshoz fűződő érdekétől.

72 Ugyanis abban az esetben, ha a Törvényszék megsemmisítené a megtámadott határozatot, az olasz hatóságok mindenesetre továbbra is kötelesek lennének végrehajtani a Consiglio di Stato (államtanács) fenti 33. pontban említett ítéletét, mégpedig függetlenül a felperesnek az említett ítélet végrehajtása iránti keresetétől való elállásától.

73 Ezenkívül meg kell jegyezni, hogy a megtámadott határozat szövege szerint az olasz hatóságok „úgy döntöttek, hogy [a Consiglio di Stato (államtanács) fenti 33. pontban említett ítéletének és 2011. április 1-jei végzésének] a végrehajtását, valamint a [felperes] részére a kompenzác ió kifizetését megelőzően megvárják a bejelentett intézkedés bizottsági értékelését.”

74 A fenti megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy a felperes megőrzi a jogvita kimeneteléhez fűződő érdekét.

Az ügy érdeméről

75 Keresete alátámasztása érdekében a felperes lényegében öt jogalapra hivatkozik. Az első jogalapot az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének és az 1191/69 rendeletnek a megsértésére alapítja, mivel a Bizottság ténybeli hibát és nyilvánvaló értékelési hibákat követett el, valamint nem kielégítően vizsgálta meg az ügyet. A második jogalapot azon elvek megsértésére alapítja, amelyek az uniós jog valamely tagállam általi megsértése révén a magánszemélyeknek okozott károk megtérítésére vonatkoznak. A harmadik jogalapot az indokolási kötelezettség megsértésére alapítja. A negyedik jogalapot az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének a megsértésére alapítja, mivel a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibákat követett el az 1191/69 rendeletben előírt közös ellentételezési eljárásnak a bejelentett intézkedés általi tiszteletben tartását illetően. Az ötödik jogalapot arra alapítja, hogy a Bizottság azáltal,

hogy a megtámadott határozatban figyelembe vette a szakértői bizottság azon jelentéseit, amelyekről a Consiglio di Stato (államtanács) még nem hozott határozatot, beavatkozott a nemzeti bíróság igazságszolgáltatási tevékenységébe.

Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének és az 1191/69 rendeletnek a megsértésére alapított első jogalapról

76 Az első jogalap lényegében két részre bontható. Az első rész egy ténybeli hibán alapul, mivel a Bizottság tévesen állapította meg, hogy a Consiglio di Stato (államtanács) arra kötelezte az MIT-t, hogy az 1191/69 rendelet alapján fizessen kompenzációt a felperesnek. A második rész nyilvánvaló értékelési hibán vagy a vizsgálat hiányán alapul, mivel a Bizottság nem vette figyelembe, hogy az 1191/69 rendelettel ellentétes volt azon nemzeti jogszabály, amely alapján a közszolgáltatási kötelezettségeket a felperes számára előírták.

– Az első jogalapnak a ténybeli hibára alapított első részéről

77 A felperes azzal érvel, amint a közigazgatási eljárásban is tette, hogy a Consiglio di Stato (államtanács) nem arra kötelezte az MIT-t, hogy az 1191/69 rendelet alapján fizessen számára kompenzációt, hanem arra, hogy fizessen neki kártérítést azon kár miatt, amelyet számára a közszolgáltatási kötelezettségeknek az említett rendelet megsértésével történő, az 1987 és 2003 közötti időszakra vonatkozó egyoldalú előírása okozott. A felperes szerint a Consiglio di Stato (államtanács) kizárólag a kár mértékének a megállapításához megfelelő kritériumok meghatározása miatt hivatkozott a tényállás időszakára alkalmazandó 1191/69 rendeletre, ami a 80/1998. törvényerejű rendelet 35. cikkében kifejezetten elő van írva. A felperes szerint ugyanis a Consiglio di Stato (államtanács) nem az 1191/69 rendelet alkalmazásával döntötte el a jogvitát, hanem – figyelembe véve a felperes által előadott jogalapokat – csupán az említett rendeletben annak érdekében előírt kritériumokra hivatkozott, hogy megállapítsák a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése miatt felmerült költségek belső jog alapján történő tényleges megtérítésének mértékét. Más szóval a Consiglio di Stato (államtanács) az e területre vonatkozó ítélkezési gyakorlata alapján elismerte az elszenvedett veszteség megtérítéséhez való jogot.

78 A Bizottság vitatja a felperes érveit, és az első rész elutasítását kéri.

79 E tekintetben fontos megjegyezni, hogy a felperes álláspontja annak megállapításához tér vissza, hogy a bejelentett intézkedés nem a közszolgáltatási kötelezettségek előírása miatti, az Altmark-ítélet (fenti 45. pont, EU:C:2003:415) vagy az 1191/69 rendelet értelmében vett kompenzáció, hanem a közszolgáltatási kötelezettségeknek az alkalmazandó uniós jog megsértésével történő előírása révén okozott kár nemzeti bíróság általi megtéríttetése.

80 Márpedig meg kell állapítani, hogy ezen álláspontnak ellentmond a TAR Lazio fenti 31. pontban említett ítéletének, valamint a Consiglio di Stato (államtanács) fenti 33. pontban említett ítéletének olvasata.

81 Ugyanis a TAR Lazio fenti 31. pontban említett ítéletéből kitűnik, hogy 2004-ben a felperes e bírósághoz fordult annak érdekében, hogy vagy az 1893/91 rendelettel módosított 1191/69 rendelet alapján éves kompenzáció címén vagy kártérítés címén, vagy pedig az olasz polgári törvénykönyv 2041. cikke alapján jogalap nélküli gazdagodás címén indított eljárás útján elismertesse az 1987. óta a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése miatt vállalt terhek ellenértékeként fizetendő 66 891 982 eurós összegre való jogosultságát (lásd fenti 31. pontot).

82 Ezt követően – a Bizottsághoz hasonlóan – vissza kell térni a Consiglio di Stato (államtanács) fenti 33. pontban említett ítéletének tartalmához.

83 A Consiglio di Stato (államtanács) a fenti 33. pontban említett ítéletének 2. pontjában bemutatja az alkalmazandó jogi keretet, emlékeztetve arra, hogy az 1822/1939. sz. törvény szabályozta az állami hatáskörbe tartozó menetrendszerinti autóbuszos szolgáltatások koncessziójának a magánvállalkozások számára való odaítélését, amennyiben ez nem jelentett versenyt a már magadott koncessziókra nézve, és engedélyezte az MIT számára, hogy kilométerenkénti támogatást nyújtson a telepítés és a működtetés után.

84 Ezt követően hangsúlyozza, hogy az 1893/91 rendelet „világosan megkülönböztette a különös közérdekkel bíró szállítási szolgáltatásokat (vagyis a »regionális vagy helyi szolgáltatásokat«), és azon szállítási szolgáltatásokat, amelyek esetében véglegesen felfüggesztették a szolgáltatási kötelezettségeket a hatóságok azon lehetőségének sérelme nélkül, hogy a kielégítő szállítási szolgáltatásnyújtás biztosítása céljából közszolgáltatási szerződéseket kössenek, valamint az adott társadalmi kategóriák esetében nyújtott garanciák sérelme nélkül”.

85 Ezenkívül a Consiglio di Stato (államtanács) megjegyzi, hogy „a Bíróság az [Altmark-ítéletben] véleményt nyilvánított a tagállamok által a szállítási szolgáltatások területén nyújtott kompenzációk jellegéről a célból, hogy azokat ne sorolják az állami támogatások kategóriája alá”.

86 A Consiglio di Stato (államtanács) ebből arra a következtetésre jut, hogy „az a vállalkozó, amely közszolgáltatási kötelezettségből adódóan szállítási közszolgáltatásokat [...] nyújt, jogosult az általa viselt költségek után kompenzációra”.

87 A Consiglio di Stato (államtanács) ezt követően rámutat, hogy következésképpen „[a] bemutatott szabályozás fényében a jelen ügyben meg kell vizsgálni, hogy a [felperes] jogosult-e, vagy sem, az előírt kompenzációkra”.

88 Amint a Bizottság helyesen hangsúlyozza, a Consiglio di Stato (államtanács) fent bemutatott érvelése azt bizonyítja, hogy az megvizsgálta a felperes arra irányuló kérelmének a megalapozottságát, hogy kompenzációban részesüljön bizonyos közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése miatt.

89 Egyébiránt miután elmagyarázta, hogy „a kompenzációra való jogosultsága elismerésének az elérése érdekében a társaság által a bírósághoz benyújtott kérelem” elfogadható volt, szemben azzal, amit a TAR Lazio megállapított, a Consiglio di Stato (államtanács) megjegyezi, hogy „az 1893/91/EGK rendelettel módosított, 1969. június 26-i 1191/69/EGK tanácsi rendelet” az 1. cikkének (5) bekezdésében kifejezetten előírta azt a lehetőséget, hogy a városi, elővárosi vagy regionális szolgáltatások esetében megtartsanak vagy előírjanak közszolgáltatási kötelezettségeket. Hozzáteszi, hogy ilyen esetben az egyoldalú szolgáltatási kötelezettségek fenntartására vagy előírására vonatkozó határozatból eredő terheket a tagállamoknak az 1191/69 rendelet 4. cikkében említett kérelmektől függetlenül kompenzálniuk kell az említett rendelet 10., 11. és 12. cikkében kimondott módszerek alapján. A Consiglio di Stato (államtanács) pontosítja, hogy „nemcsak hogy az olasz jogalkotó nem élt ezzel a lehetőséggel, hanem az 59/97. sz. törvény 4. cikke (4) bekezdésének és a 422/97. sz. törvényerejű rendelet rendelkezéseinek elfogadásán keresztül meg is állapította, hogy a közszolgáltatási szerződéseket a közszolgáltatási kötelezettségekért járó kompenzáció fizetésének kötelezettségével [kell] megkötni”.

90 Miután emlékeztetett arra, hogy az 1191/69 rendelet közvetlenül volt alkalmazandó, a Consiglio di Stato (államtanács) rámutatott, hogy „[a] fentiekből következik [...], hogy nem lehet elutasítani a szolgáltatónak a közszolgáltatás nyújtása miatt ténylegesen viselt költségek megtérítésének elérése iránti kérelmét”.

91 A Consiglio di Stato (államtanács) a következőket állapítja meg:

„Helyt kell adni a [...] keresetnek a jelen ítéletben előadott indokok alapján, és következésképpen meg kell állapítani, hogy a felperes társaság jogosult az 1191/69/EGK rendelet 6., 10. és 11. cikkében említett kompenzációra, amelynek az összegét az 1998. évi 80. sz. törvényerejű rendelet 35. cikkének megfelelően a [...] hatóságoknak kell meghatározniuk az érintett azon számviteli nyilvántartásából származó megbízható adatok alapján, amelyből kitűnik az érintett tevékenysége közszolgáltatási kötelezettségekkel érintett részének tulajdonítható költségek és a megfelelő jövedelmek közötti különbség. A jelen helyzetben lehetetlen helyt adni a felperes által benyújtott kártérítési kérelmeknek, mivel csak az összeg hatóságok általi meghatározását követően lehet esetlegesen megállapítani egy, az ezen összeg által nem fedezett fennmaradó kártérítést, amelyet az érintett társaságnak indokolnia és bizonyítania kell. Mivel a fő kérelemnek helyt adott, a testületnek nem kell határoznia a felperes által másodlagosan indított, jogalap nélküli gazdagodás megállapítása iránti keresetről.”

92 Következésképpen a Consiglio di Stato (államtanács) „a [...] minisztériumot azon összegek kifizetésére kötelezi, amelyeket az 1998. évi 80. sz. törvényerejű rendelet 35. cikkének megfelelően a hatóságok az általunk megjelölt határidőn belül és módszerek alapján állapítanak meg”.

93 Tehát a Consiglio di Stato (államtanács) fenti 33. pontban említett ítéletéből is kitűnik, hogy az egyrészt elismerte a felperesnek az 1191/69/EGK rendelet 6., 10. és 11. cikkében említett kompenzációban részesüléshez való jogát a számára előírt közszolgáltatási kötelezettségek tekintetében, másrészt pedig arra kötelezte az MIT-t, hogy kompenzáció címén fizessen a felperesnek egy olyan összeget, amelyet a 80/1998. sz. törvényerejű rendelet 35. cikke alapján a hatóságoknak kell meghatározniuk.

94 A 80/1998. sz. törvényerejű rendelet 35. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a közigazgatási bíróság határoz az olyan jogvitákban benyújtott kártérítési kérelmekről, amelyekre kizárólagos hatásköre van. E rendelkezés (2) bekezdése előírja, hogy a közigazgatási bíróság e hatáskör keretén belül meghatározhatja azokat a kritériumokat, amelyek alapján a hatóságoknak javasolniuk kell valamely összegnek a felperes részére észszerű időn belül történő kifizetését.

95 Azonban a felperes állításával ellentétben a 80/1998. sz. törvényerejű rendelet 35. cikkére való egyetlen utalás nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy a bejelentett intézkedés szükségszerűen az 1191/69 rendeletnek a nemzeti jogszabály által történő, az 1976. január 22-i Russo-ítélet (60/75, EBHT, EU:C:1976:9, 9. pont) értelmében vett megsértése által okozott kár megtérítésére irányult.

96 Meg kell ugyanis jegyezni, hogy a Consiglio di Stato (államtanács) fenti 33. pontban említett ítéletének szövegéből kitűnik, hogy az nem a nemzeti szabályozásnak az 1191/69 rendeletre tekintettel fennálló jogellenességét állapította meg, hanem csupán kizárta e szabályozás annak megállapításához való alkalmazását, hogy fennáll a kompenzációhoz való, említett rendeletre alapított jog.

97 Meg kell továbbá állapítani, hogy azon kifizetésnek, amelyre az MIT-t kötelezték, kompenzáció címén kell történnie, és hogy annak az ítélet szövege szerint a felperes számára előírt közszolgáltatási kötelezettségeknek tulajdonítható terheknek kell megfelelnie.

98 Meg kell még jegyezni, hogy a Consiglio di Stato (államtanács) kifejezetten felfüggesztette a felperes által indított kártérítési kereset tárgyában történő határozathozatalt.

99 Ilyen körülmények között meg kell állapítani, hogy a bejelentett intézkedés tárgya nem az 1191/69 rendelet megsértéséből eredő kár megtérítése, hanem a közszolgáltatási kötelezettség említett rendelet rendelkezései alapján történő előírásának tulajdonítható terhek kompenzációja volt.

100 A Consiglio di Stato (államtanács) egyébiránt a 2011. április 1-jei végzésében megerősítette a fenti 33. pontban említett ítéletének ezen értelmezését, amely végzésben kimondta:

„A 2010. évi 1405. sz. ítélet azon indokok alapján, amelyekre a testület támaszkodik, elismerte a Simet társaságnak az 1191/69/EGK rendelet 6., 10. és 11. cikkében említett kompenzációban való részesüléshez való jogát, és megállapította, hogy annak összegét az 1998. évi 80. sz. törvényerejű rendelet 35. cikkének megfelelően a hatóságoknak 90 napon belül az érintett vállalkozás számláiból származó olyan megbízható adatok alapján kell meghatározniuk, amelyek kiemelik az érintett vállalkozás tevékenységének a közszolgáltatási kötelezettség által érintett részére vonatkozó költségeknek és a megfelelő bevételeknek a különbözetét.”

101 Ebből következik, hogy megalapozatlan a felperes azon álláspontja, miszerint a Bizottság tévesen alkalmazta a jogot annak megállapításával, hogy a Consiglio di Stato (államtanács) arra kötelezte az MIT-t, hogy az 1191/69 rendelet alapján fizessen számára kompenzációt.

102 Végezetül meg kell jegyezni, hogy abban az esetben, ha a bejelentett intézkedést nem az 1191/69 rendelet értelmében vett közszolgáltatási kötelezettségek előírása miatti kompenzációként – amint a felperes állítja –, hanem a közszolgáltatási kötelezettségek e rendelet megsértésével történő előírásával okozott kár megtérítéseként kellene érteni, a felperes ezzel egyidejűleg nem érvelhetne azzal, hogy e kártérítés mentesülhetett az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásként való minősítés alól pusztán azon okból kifolyólag, hogy az az ugyanezen rendelet értelmében vett közszolgáltatási kötelezettségek előírásának a kompenzálására irányult.

103 Ennek hiányában, amint a Bizottság a megtámadott határozat 131–133. preambulumbekezdésében helyesen megjegyezte, egy ilyen helyzetben az EUMSZ 107. cikk és az EUMSZ 108. cikk alkalmazásának megkerülését tenné lehetővé annak megállapítása, hogy a kompenzáció címén járó kifizetés nem kompenzáció, hanem kártérítés volt.

104 Márpedig meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben a felperes semmiféle olyan érvet nem ad elő, amely megkérdőjelezhetné azon megállapítást, miszerint a bejelentett intézkedésben fennállnak az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatás alkotóelemei, és így mindenesetre hatástalan a felperes azon álláspontja, miszerint a bejelentett intézkedés nem az 1191/69 rendelet értelmében vett kompenzáció, hanem az ez utóbbi megsértése által okozott kár megtérítése volt.

105 Következésképpen az első jogalap első részét el kell utasítani.

– Az első jogalapnak az alkalmazandó nemzeti jogszabály uniós joggal való összeegyeztethetőségét illetően a nyilvánvaló értékelési hibára vagy a vizsgálat hiányára alapított második részéről

106 A felperes lényegében két kifogást fogalmaz meg a Bizottsággal szemben.

107 Először is a felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság nem vizsgálta hivatalból a nemzeti jogszabálynak az uniós joggal való összeegyeztethetőségét. A felperes szerint, ha a Bizottság megvizsgálta volna ezt a kérdést, megértette volna egyrészt, hogy a nemzeti jogszabály nem volt összeegyeztethető az uniós joggal, másrészt pedig azt, hogy a Consiglio di Stato (államtanács) ezért zárta ki a nemzeti törvény alkalmazását, és kötelezte az MIT-t a kártérítésre.

108 Másodszor a felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban megállapította, hogy a nemzeti jogszabály alapján nem az 1191/69 rendelet megsértésével írták elő számára a közszolgáltatási kötelezettségeket.

109 A Bizottság az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 44. cikkének 1. §-ára tekintettel az első jogalap második részének az elfogadhatatlanságára hivatkozik azzal az indokkal, hogy a felperes kifogásai nincsenek kapcsolatban az első jogalap megnevezésével, amit a felperes vitat.

110 A Bizottság ezenkívül vitatja a felperes által az első kifogásának az alátámasztása érdekében a válaszhoz csatolt iratok elfogadhatóságát. Olyan olasz jogalkotási aktusokról van szó, vagyis az 1822/1939. sz. törvényről, a 32/2005. sz. törvényről és a 877/86. sz. törvényről, amelyeket a felperes annak bizonyítása érdekében nyújtott be, hogy az olasz jogi szabályozás ellentétes az 1191/69 rendelettel. A Bizottság azt állítja, hogy egyrészt e dokumentumok benyújtása nem irányul az ellenkérelem érveinek a megválaszolására, másrészt pedig a felperes az említett dokumentumokat előadhatta volna a keresetlevélben. Ilyen körülmények között a Bizottság úgy véli, hogy az ezen új bizonyítékok benyújtásával való késlekedés igazolásának a hiányában ez utóbbiakat elfogadhatatlanoknak kell tekinteni.

111 A Bizottság egyébiránt vitatja a felperes kifogásainak megalapozottságát.

112 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a felperes első kifogása három, egymástól világosan elkülöníthető érven alapul. Az első érv azon alapul, hogy a Bizottság hivatalból köteles volt vizsgálni a nemzeti törvénynek az uniós joggal való összeegyeztethetőségét. Ez az érv a vizsgálati kötelezettség megsértéséhez kapcsolódik. A második és a harmadik érv azon alapul, hogy a nemzeti törvény nem volt összeegyeztethető az uniós joggal, és hogy a Consiglio di Stato (államtanács) ezért zárta ki a nemzeti törvény alkalmazását, és kötelezte az MIT-t a kártérítésre. Ezek az érvek a Bizottság által elkövetett állítólagos értékelési hibákhoz kapcsolódnak.

113 A második kifogás, amellyel a felperes annak megállapítását rója fel a Bizottságnak, hogy a nemzeti jogszabály alapján nem az 1191/69 rendelet megsértésével írták elő számára a közszolgáltatási kötelezettségeket, különösebb nehézség nélkül szintén a nyilvánvaló értékelési hibához kapcsolódik.

114 Ezenkívül meg kell állapítani, hogy megfogalmazásuk ellenére a Bizottságnak sikerült kellően megértenie a felperes kifogásait ahhoz, hogy azokra az ellenkérelemben érdemben válaszolhasson. Ebből következik, hogy a Bizottság által az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 44. cikkének 1. §-a alapján felhozott elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani.

115 Meg kell tehát vizsgálni a felperes kifogásainak megalapozottságát.

116 Ami az első kifogást illeti, mindenekelőtt el kell utasítani mint megalapozatlant a felperes azon érvét, miszerint a nemzeti jogi szabályozás ellentétes az uniós joggal, és miszerint a Consiglio di Stato (államtanács) ezért kötelezte az MIT-t a felperesnek nyújtandó kártérítésre, mivel az csak az első jogalap első részének a vizsgálata keretében elutasított álláspont megismétlésének minősül.

117 Egyébiránt szintén el kell utasítani mint megalapozatlant a felperes arra alapított érvét, hogy a Bizottságnak hivatalból vizsgálnia kellett volna a nemzeti törvénynek az uniós joggal való összeegyeztethetőségét. Ugyanis emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint nem kifogásolható a Bizottsággal szemben, hogy nem vett figyelembe olyan esetleges ténybeli vagy jogi elemeket, amelyeket közölni lehetett volna vele a közigazgatási eljárás során, de nem adták elő azokat, mivel a Bizottság nem köteles annak hivatalból és feltételezések alapján történő vizsgálatára, hogy milyen tényeket lehetett volna közölni vele (1998. április 2-i Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ítélet, C-367/95 P, EBHT, EU:C:1998:154, 60. pont; 2011. február 3-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, T-3/09, EBHT, EU:T:2011:27, 84. pont).

118 Márpedig meg kell állapítani, hogy a felperes nem vitatja a Bizottság azon megállapítását, miszerint a közigazgatási eljárás során, amelyen mint harmadik fél vett részt, nem hozta fel a nemzeti jogi szabályozásnak az 1191/69 rendelettel való összeegyeztethetőségére vonatkozó kérdést. Ezért a felperes első kifogását mint megalapozatlant anélkül kell elutasítani, hogy véleményt kellene nyilvánítani a válaszhoz csatolt C1., C3. és C4. melléklet elfogadhatóságáról.

119 Ami a második kifogást illeti, mivel – az első jogalap első részéhez közvetlenül kapcsolódó első kifogással ellentétben – ez az 1191/69 rendelet alkalmazására vonatkozó nyilvánvaló értékelési hibára vonatkozik, a Törvényszék megfelelőnek tartja azt a negyedik jogalap többi kifogásával együtt vizsgálni, amely jogalap pontosan az ilyen értékelési hibákra vonatkozik.

120 A fenti megállapításokra tekintettel el kell utasítani az első jogalap második részét, következésképpen pedig az első jogalapot teljes egészében, a második rész második kifogásának kivételével, amelyet a negyedik jogalap keretében fog a Törvényszék vizsgálni.

Azon elvek megsértésére alapított második jogalapról, amelyek az uniós jog valamely tagállam általi megsértése révén a magánszemélyeknek okozott károk megtérítését szabályozzák

121 A felperes azt állítja, hogy a Consiglio di Stato (államtanács) megállapította, hogy a számára évente nyújtott koncessziók sértették azon jogát, hogy az 1191/69 rendelet alapján kompenzációt kapjon, az 1893/91 rendelet hatálybalépését követően pedig azon jogát, hogy a vállalkozási tevékenységeit közszolgáltatási kötelezettségek nélkül gyakorolja. Következésképpen a Consiglio di Stato (államtanács) kártérítésre kötelezte az MIT-t azon elvek alapján, amelyek az uniós joggal ellentétes közigazgatási aktusok elfogadásával okozott károkért fennálló tagállami felelősséget szabályozzák, és elrendelte a kártérítés összegének méltányos módon való meghatározását, utalva az 1191/69 rendeletben a közszolgáltatási kötelezettségek kompenzációjának a meghatározásához rögzített kritériumokra, ezeknek a felperes egyedi helyzetéhez való igazításának sérelme nélkül. Ezenkívül a Consiglio di Stato (államtanács) kifejezetten kimondta, hogy ha annál magasabb kárt bizonyítanak, mint amelyet az e rendelet kritériumai alapján megállapítanak, ezt attól elkülönítve kell megtéríteni. A felperes szerint ugyanis a kár lehet a vállalkozást az 1191/69 rendelet alapján érintő kompenzációs intézkedésnél kisebb vagy nagyobb. Ebből következik, hogy a bejelentett intézkedést az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősítve a Bizottság megsértette az ítélkezési gyakorlat által meghatározott azon elveket, amelyek az uniós jog megsértése révén a magánszemélyeknek okozott károk megtérítését szabályozzák.

122 Ezen álláspontjának az alátámasztása érdekében a felperes előadja, hogy az Altmark-ítéletben (fenti 45. pont, EU:C:2003:415) meghatározott, a Bizottság által a megtámadott határozatban megállapított kritériumok be nem tartása nem releváns a jelen ügyben, mivel ezen ítélet azon ügyeket érinti, amelyekben közszolgáltatási kötelezettségeket elő lehet írni, miközben a felperesre 1992 óta nem lehetett ilyen kötelezettségeket róni. A korábbi időszak esetében e kritériumok be nem tartása megerősíti azon aktusok jogellenességét, amelyekkel az MIT az éves koncessziókat nyújtotta. Hasonlóképpen, a felperes szerint a számviteli elkülönítés kötelezettségének be nem tartása nem releváns, mivel 1992-t követően nem volt köteles számláit elkülöníteni, mivel ettől az évtől nem lehetett közszolgáltatási kötelezettségeket előírni számára. Mindenesetre az 1191/69 rendelet kizárólag a közforrások és a magánforrások vállalkozás számláiban történő elkülönítésének a kötelezettségét írja elő annak elkerülése céljából, hogy a támogatások keresztezzék egymást, és mivel a felperes semmiféle kompenzációt nem kapott, nem volt köteles a számlákat elkülöníteni.

123 A Bizottság vitatja a felperes érvelését, és a kereset elutasítását kéri.

124 E tekintetben meg kell állapítani, hogy a jelen jogalap azon az előfeltevésen alapul, miszerint a Consiglio di Stato (államtanács) a jelen ügyben arra kötelezte a hatóságot, hogy térítse meg a felperesnek azt a kárt, amelyet a közszolgáltatási kötelezettségek 1191/69 rendelet megsértésével

történő előírása okozott számára. Márpedig, amint az első jogalap első részének a vizsgálata keretében megállapításra került, a Consiglio di Stato (államtanács) fenti 33. pontban hivatkozott ítéletének az olvasatából kitűnik, hogy ezen előfeltevés téves, mivel a Consiglio di Stato (államtanács) nem a nemzeti jogi szabályozás jogellenességét állapította meg, hanem elismerte a felperes azon jogát, hogy az 1191/69 rendelet 6., 10. és 11. cikke alapján érvényesítse azon közszolgáltatási kötelezettségek miatti kompenzációhoz való jogát, amelyeket számára előírtak, és arra kötelezte az MIT-t, hogy kompenzáció címén fizesse ki az említett kötelezettségek teljesítéséhez kapcsolódó terhek és bevételek közötti különbséget.

125 El kell tehát utasítani a jelen kereset második jogalapját mint megalapozatlant, anélkül hogy vizsgálni kellene a felperesnek az Altmark-ítéletnek (fenti 45. pont, EU:C:2003:415) és az 1191/69 rendeletben a számviteli elkülönítésre vonatkozóan előírt kötelezettségnek az állítólagosan téves alkalmazására vonatkozó érveinek megalapozottságát.

Az indokolási kötelezettség megsértésére alapított harmadik jogalapról

126 A keresetlevél harmadik jogalapjában a felperes ismét azt az álláspontot veszi védelmébe, miszerint a Consiglio di Stato (államtanács) arra kötelezte az MIT-t, hogy fizessen számára kártérítést a közszolgáltatási kötelezettségeknek az 1191/69 rendelet megsértésével történő előírása miatt. Azonban e megállapítások mellett különböző érveket és kifogásokat ad elő, amelyek közül egyesek az indokolási kötelezettség megsértésére vagy a vizsgálat hiányára, mások pedig az 1191/69 rendelet alkalmazását illetően elkövetett nyilvánvaló értékelési hibákra vonatkoznak.

127 A kereset ismertetésének egyértelműsége miatt a 1191/69 rendelet alkalmazását illetően elkövetett állítólagosan nyilvánvaló értékelési hibákra vonatkozó kifogásokat – mint a felperes által az első jogalap második részében felhozott kifogásokat – a negyedik jogalap keretében vizsgálja meg a Törvényszék.

128 Ezenkívül, mivel a Törvényszék az első jogalap első részének vizsgálata keretében már megválaszolta a Consiglio di Stato (államtanács) fenti 33. pontban hivatkozott ítéletének az értelmezését illetően elkövetett állítólagos ténybeli hibára vonatkozó felperesi érveket, a jelen jogalap keretében a felperes indokolási kötelezettség megsértésére alapított kifogásainak a vizsgálatára szorítkozik.

129 Mindenekelőtt emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 296. cikk által megkövetelt indokolást a szóban forgó jogi aktus jellegéhez kell igazítani, továbbá abból világosan és egyértelműen ki kell tűnnie a jogi aktust kibocsátó intézmény érvelésének, oly módon, hogy az lehetővé tegye az érintettek számára a meghozott intézkedés indokainak megismerését, az illetékes bíróság számára pedig a felülvizsgálati jogköre gyakorlását. Ekképpen az indokolás követelményét az ügy körülményeire, így többek között a jogi aktus tartalmára, az előadott indokok jellegére, és a címzettek, illetve a jogi aktus által közvetlenül és személyükben érintett más személyek magyarázathoz jutás iránti érdekére figyelemmel kell értékelni. Nem szükséges, hogy az indokolás valamennyi jelentőséggel bíró tény- és jogkérdésre külön kitérjen, mivel azt, hogy valamely aktus indokolása megfelel-e az EUMSZ 296. cikk követelményeinek, nem pusztán a szövegére figyelemmel kell megítélni, hanem az összefüggéseire, valamint az érintett tárgyra vonatkozó jogszabályok összességére való tekintettel is (Bizottság kontra Sytraval és Brink's France ítélet, fenti 117. pont, EU:C:1998:154, 63. pont; 2004. június 22-i Portugália kontra Bizottság ítélet, C-42/01, EBHT, EU:C:2004:379, 66. pont; 2008. április 15-i Nuova Agricast ítélet, C-390/06, EBHT, EU:C:2008:224, 79. pont).

130 Egyébiránt a Törvényszék az indokolási kötelezettség tiszteletben tartásának felülvizsgálata címén nem vizsgálhatja a Bizottság által saját határozatának igazolása érdekében felhozott indokok érdemi jogszerűségét. Ebből következik, hogy az indokolás hiányára vagy nem megfelelő voltára alapított

jogalap keretében a megtámadott határozat megalapozottságát vitató kifogások és érvek hatástalanok és irrelevánsak (2005. június 15-i Corsica Ferries France kontra Bizottság ítélet, T-349/03, EBHT, EU:T:2005:221, 58. és 59. pont).

131 Ezen elvek fényében kell értékelni azt, hogy a Bizottság a jelen ügyben tiszteletben tartotta-e az indokolási kötelezettségét.

– Az arra alapított első kifogásról, hogy a Bizottság nem adott magyarázatot azon megállapításának indokaira, hogy a felperes számlái nem voltak megbízhatók

132 A felperes lényegében azt kifogásolja, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban nem adott magyarázatot arra, hogy miért állapította meg, hogy a felperes számlái nem voltak megbízhatók, megismételve így a Consiglio di Stato (államtanács) által kijelöli szakértői bizottság kisebbségi jelentésének az álláspontját anélkül, hogy az említett bizottság többségi jelentésének érveit megválaszolta volna. Ennek keretében továbbá azt kifogásolja a Bizottságnak, hogy a Bizottság maga nem vizsgálta meg a felperes számláit.

133 A Bizottság vitatja a felperes érvelését, és a harmadik jogalap első részének az elutasítását kéri.

134 E tekintetben előzetesen meg kell jegyezni, hogy a felperes számviteli nyilvántartása Bizottság általi vizsgálatának a hiányára vonatkozó felperesi kifogás nem az indokolási kötelezettség megsértésére vonatkozik, amely kötelezettség terjedelme a fenti 129. pontban került bemutatásra, hanem inkább az ügy vizsgálatának a hiányához kapcsolódik.

135 Meg kell továbbá jegyezni, hogy – amint a megtámadott határozatból kitűnik, és a felperes állításával ellentétben – a Bizottság nem kérdőjelezte meg a felperes egész vizsgált időszakra vonatkozó számviteli nyilvántartásának a megbízhatóságát.

136 A megtámadott határozat (115) preambulumbekezdéséből kitűnik, hogy a Bizottság a Bíróság által a 2009. május 7-i Antrop és társai ítélet (C-504/07, EBHT, EU:C:2009:290) alapjául szolgáló ügyben kimondott elvre emlékeztet, amely szerint az 1191/69 rendelet 10. cikkében meghatározott követelmények nem teljesülnek akkor, ha „a társaság számviteli nyilvántartásainak biztos adatai alapján nem állapítható meg a társaság koncessziója tárgyát képező övezetben folytatott tevékenység[é]re jutó költségek és az azoknak megfelelő bevétel különbözete, következésképpen [ha] lehetetlen kiszámítani a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítéséből származó többletköltséget”.

137 A (117) preambulumbekezdésben a Bizottság megállapította:

„A jelen esetben a Simet nem alkalmazott megfelelő számviteli elkülönítést az általa 2002-ig nyújtott különböző szolgáltatásokra vonatkozóan, ezenkívül megkérdőjelezhető a költségkimutatás megbízhatósága a 2002. és 2003. év számviteli elkülönítését illetően, mivel nincs bizonyíték arra, hogy e kimutatást a vállalkozás irányító testületei felhasználták a vállalkozás működésének ellenőrzésére. A 10. cikkben foglalt feltételek tehát nem teljesültek.”

138 A (127) és (128) preambulumbekezdésben a Bizottság megismételte ugyanezen érvelést a bejelentett intézkedés 1370/2007 rendelettel való összeegyeztethetőségének vizsgálata keretében, rámutatva a következőkre:

„[...] [Az említett rendelet] 6. cikkének (1) bekezdése szerint a közvetlenül odaítélt közszolgáltatási szerződéshez kapcsolódó kompenzációnak meg kell felelnie az 1370/2007/EK rendelet rendelkezéseinek, valamint a rendelet mellékletében annak érdekében meghatározott

rendelkezéseknek, hogy a kompenzáció ne haladja meg a közszolgáltatási kötelezettség teljesítéséhez szükséges mértéket. A melléklet többek között előírja a számviteli elkülönítést (5. pont), továbbá meghatározza, hogy a kompenzáció maximális összege milyen módon számítható ki.

A fenti (115) preambulumbekezdésben leírtak szerint a bejelentett időszak döntő részében (1987 és 2001 között) a Simet nem alkalmazott megfelelő számviteli elkülönítést, ugyanakkor a 2002. és 2003. évi költségkimutatás megbízhatósága szintén megkérdőjelezhető. Ennek következtében nem bizonyítható, hogy a megítélt [kompenzáció] nem haladja meg az azon nettó pénzügyi hatásnak megfelelő összeget, amely megfelel a közszolgáltatási kötelezettség teljesítése által a közszolgáltató költségeire és bevételeire gyakorolt – pozitív vagy negatív – hatások összegének (a melléklet 2. pontja).”

139 E preambulumbekezdésekből kitűnik, hogy a 2002. és 2003. pénzügyi év kivételével a Bizottság nem kérdőjelezte meg a felperes számláinak megbízhatóságát, hanem egyszerűen megállapította, hogy tényleges számviteli elkülönítés hiányában lehetetlen kizárni az olyan túlkompenzáció valamennyi kockázatát, mint amelyet az 1191/69 rendelet 10. cikke és az 1370/2007 rendelet 6. cikkének (1) bekezdése előír, ezért az 1987 és 2001 közötti időszakot illetően a felperes kifogása ténybeli alapot nélkülöz.

140 Egyébiránt a 2002. és 2003. évi költségkimutatás megbízhatóságának a megkérdőjelezésével kapcsolatban meg kell állapítani, hogy a Bizottság pontosította, hogy ez azon bizonyíték hiányából ered, hogy a felperes irányító testületei az említett kimutatást ténylegesen felhasználták a felperes tevékenységének az ellenőrzésére, így a felperes megérthette a Bizottság erre vonatkozó érvelését.

141 A jelen kifogást tehát teljes egészében el kell utasítani.

– Az arra alapított második kifogásról, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban nem adott magyarázatot arra, hogy véleménye szerint a 100 bázisponttal növelt swapkamatlábat meghaladó megtérülési rátát általában miért nem tekintik az észszerű nyereség kiszámításához megfelelő referenciának

142 A felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság más indokolási elem nélkül azt állította, hogy a 100 bázisponttal növelt swapkamatlábat meghaladó megtérülési rátát általában nem tekintik az észszerű nyereség kiszámításához általában megfelelő referenciának.

143 A Bizottság vitatja a felperes érvelését, és a harmadik jogalap első részének az elutasítását kéri.

144 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a felperes által említett megállapítás, amely a régióközi autóbuszvonalak működtetésének keretében általa évente befektetett tőkére alkalmazandó megtérülési rátára vonatkozik, a megtámadott határozat (129) preambulumbekezdésében, a határozat azon részében található, amely a bejelentett intézkedésnek az 1370/2007 rendelettel való összeegyeztethetőségére vonatkozik.

145 A megtámadott határozat (129) preambulumbekezdése így szól:

„Ezenfelül a kompenzáció előzetesen megállapított paramétereinek hiányában a költségmegosztást szükségszerűen utólag kell elvégezni tetszés szerinti feltételezések alapján, ahogyan az az előzetes jelentés és a többségi jelentés esetében is történt. A Bizottság azonban nem fogadhatja el a többségi jelentés azon feltételezéseit, hogy a vállalkozás által nyújtott egyes szolgáltatások költségei és bevételei minden évben szükségszerűen azonos arányt képviselnek. Ezenfelül, mivel az utólagos számítás mindenképpen a szolgáltatás nyújtása során felmerült költségek teljes kompenzációját eredményezi, a

Bizottság úgy ítéli meg, hogy a 100 bázisponttal növelt releváns swapkamatlábat meghaladó sajáttőke-arányos nyereség, amely az előzetes jelentésben és a többségi jelentésben egyaránt szerepel, rendes körülmények között [nem] tekinthető megfelelő alapnak az észszerű haszon kiszámításához."

146 A (129) preambulumbekezdésből kitűnik, hogy a Bizottság azzal a körülménnyel igazolta azon állítást, miszerint a többségi jelentésben javasolt megtérülési ráta általában nem tekinthető megfelelőnek az észszerű nyereség kiszámításához, hogy a kompenzáció összegének *ex post* kiszámítása mindig a közszolgáltatási kötelezettségekkel terhelt szolgáltatás nyújtása során felmerült költségek teljes kompenzációját eredményezi. A Bizottság tehát igenis igazolta állítását, tiszteletben tartva így az indokolási kötelezettségét.

147 Az a kérdés, hogy ezen igazolás megfelelő-e, amit a felperes továbbá vitat, a megtámadott határozat megalapozottsága értékelésének a körébe tartozik. A felperes által e tekintetben előadott érveket – a fenti 130. pontban hivatkozott ítélkezési gyakorlatra tekintettel – az indokolási kötelezettség megsértésére alapított jogalap keretében hatástalanoknak és irrelevánsoknak kell tekinteni.

148 Következésképpen a harmadik jogalap második kifogását mint megalapozatlant el kell utasítani.

149 A fenti megfontolásokra tekintettel a harmadik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének a megsértésére alapított, a Bizottság által az 1191/69 rendelet alkalmazása során elkövetett számos nyilvánvaló értékelési hibára vonatkozó negyedik jogalapról

150 A felperes a keresetlevélben a Bizottsággal szemben számos, az 1191/69 rendelet alkalmazása során elkövetett nyilvánvaló értékelési hibára vonatkozó kifogást hoz fel, amelyeket lényegében össze lehet vonni az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének a megsértésére alapított egyetlen jogalap alá.

151 A felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság megállapította, hogy számviteli elkülönítés hiányában a bejelentett intézkedés esetében nem lehet kizárni a túlkompenzáció kockázatát, következésképpen pedig hogy az nem felelt meg az 1191/69 rendeletben előírt közös ellentételezési eljárásnak. E tekintetben a felperes azt állítja, hogy 1992 előtt nem volt köteles számviteli elkülönítést végezni, mivel nem kapott kompenzációt, és hogy 1992-től nem lehetett számviteli elkülönítésre kötelezni, mivel többé nem lehetett számára egyoldalúan közszolgáltatási kötelezettségeket előírni. Hangsúlyozza, hogy ilyen körülmények között az Antrop és társai ítélet (fenti 136. pont, EU:C:2009:290) rá nem alkalmazandó. Ezenkívül a felperes szerint a többségi jelentésben javasolt számítási mód lehetővé tette a túlkompenzáció bármiféle kockázatának a kizárását, mivel az a közszolgáltatási kötelezettségek címén vállalt költségek *ex post* rekonstruálására támaszkodott.

– Az arra alapított első kifogásról, hogy a Bizottság tévesen állapította meg, hogy a felperes számára nem írtak elő az 1191/69 rendelet értelmében vett közszolgáltatási kötelezettségeket

152 A felperes lényegében azt kifogásolja, hogy a Bizottság megállapította, hogy számára nem írtak elő az 1191/69 rendelet értelmében vett közszolgáltatási kötelezettségeket.

153 A Bizottság vitatja a jelen kifogást.

154 Hangsúlyozni kell, hogy e kifogás a jelen ügy központi kérdését érinti. Meg kell ugyanis állapítani, hogy bár a Consiglio di Stato (államtanács) a fenti 33. pontban hivatkozott ítéletében megállapította, hogy a felperes jogosult az 1191/69 rendelet 6., 10. és 11. cikke alapján igényt tartani a kompenzációra, kifejezetten nem jelölte meg azt, hogy mi alapozza meg a felperes e jogban való részesülését. A Consiglio di Stato (államtanács) ugyanis csak annak említésére szorítkozott, hogy az ilyen jog nem tagadható meg a közszolgáltatóktól az említett szolgáltatás címén általuk vállalt terhekkel kapcsolatban.

155 A felperes azt állítja, hogy a Consiglio di Stato (államtanács) így logikus következtetést vont le abból, hogy a nemzeti jogi szabályozás – azáltal, hogy rendszeres közúti személyszállítási tevékenységet szervezett meg olyan közszolgáltatásként, amelynek a nyújtását az állam által meghatározott feltételek mellett magánvállalkozásoknak engedte át – az 1191/69 rendelet megsértésével szükségszerűen a közszolgáltatás fogalmában benne rejlő kötelezettségeket írt elő az említett vállalkozások, köztük a felperes számára, amely rendelet pontosan arra kötelezte a tagállamokat, hogy szüntessék meg az ilyen kötelezettségeket.

156 Azonban a felperes álláspontja nem meggyőző, mégpedig a következő okokból kifolyólag.

157 Először is azon kötelezettségekkel kapcsolatban, amelyeket a felperes számára az éves koncessziókra vonatkozó határozatok alapján 1987-től 1992. június 30-ig előírtak, amely időszak alatt az 1191/69 rendelet eredeti változata az ügy tényállására alkalmazandó volt, emlékeztetni kell arra, hogy e rendelet 1. cikkének (1) és (2) bekezdése alapján azok a kötelezettségek, amelyeket a tagállamoknak főszabály szerint meg kellett szüntetniük, a közszolgáltatás fogalmában benne rejlő olyan kötelezettségek voltak, mint amelyeket az említett rendelet meghatározott, és amelyeket a vasúti, közúti és belvízi közlekedés területén írtak elő.

158 Márpedig mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy a díjaknak az éves koncessziókról szóló határozatokban utasonkénti rögzítése és az ártáblázat MIT helyi irodája általi előzetes jóváhagyásra való benyújtásának kötelezettsége nem értelmezhető az 1191/69 rendelet 2. cikkének (5) bekezdése értelmében vett díjszabási kötelezettségként.

159 Ugyanis az ítélkezési gyakorlat szerint a díjszabási kötelezettséget nemcsak a szállítási díjak hatóság általi rögzítése vagy jóváhagyása jellemzi, hanem két további, kumulatív feltétel is, vagyis hogy az utasok vagy áruk meghatározott kategóriái vagy egyes útvonalak tekintetében „különleges”, ezenfelül a vállalkozás üzleti érdekeivel ellentétes díjszabási intézkedésekről legyen szó. Ezen értelmezést megerősíti a 2. cikk (5) bekezdésének második albekezdése, amely pontosítja, hogy nem minősülnek díjszabási intézkedéseknek „az általános árpolitikai intézkedések”, valamint az „olyan intézkedések[...], amelyeket a szállítási díjakra és feltételekre vonatkozó általános érvénnyel hoznak a közlekedési piacnak vagy egy részének a szervezésére tekintettel”. Ebből következik, hogy egy általános érvényű jogi kötelezettség, amely a szállítási díjak esetében hatóság általi jóváhagyást ír elő, önmagában tehát nem tekinthető az 1191/69 rendelet 2. cikkének (5) bekezdése értelmében vett „díjszabási kötelezettségnek” (1973. november 27-i Nederlandse Spoorwegen ítélet, 36/73, EBHT, EU:C:1973:130, 11–13. pont).

160 Márpedig meg kell állapítani, hogy bár a felperes arra hivatkozik, hogy a díjak rögzítése ellentétes volt üzleti érdekeivel, mivel az autóbuszjegyek ára nem haladhatta meg az olasz másodosztályú vasúti jegyek árát, nem érvel azzal, és *a fortiori* nem bizonyítja, hogy a díjaknak az éves koncessziós határozatokban való rögzítése az utasok vagy áruk meghatározott kategóriáira vagy egyes útvonalakra irányulna.

161 Ezt követően, amennyiben az éves koncessziós határozatokban szereplő egyes, az útvonalaknak mind a végállomás, mind az utak alapján történő meghatározására, a menetek számára és gyakoriságára, az útvonalak idejére, a szolgáltatás bármely fennakadásáról, felfüggesztéséről vagy módosításáról szóló azonnali tájékoztatásra, az MIT helyi irodája általi, a szolgáltatásnyújtásra szánt járművek vételére vagy a szolgáltatásnyújtásra szánt járművek más célra való felhasználására vonatkozó előzetes jóváhagyásra, az utasok, a poggyászok és a mezőgazdasági csomagok szállításáért fizetendő jegyek kibocsátására és e jegyek öt évig történő megőrzésére, a felperes számviteli nyilvántartásának az MIT helyi irodájának tisztviselői általi ellenőrzésére vonatkozó kötelezettségekre, valamint csomagoknak a postahivatalok számára ingyenesen történő szállítására vonatkozó jogi kötelezettség értelmezhető az 1191/69 rendelet 2. cikkének (3) bekezdése értelmében vett „működtetési kötelezettségként” vagy az e rendelet 2. cikkének (4) bekezdése értelmében vett „szállítási kötelezettségként”, meg kell állapítani, hogy az olasz jogi szabályozásban előírt rendszer lehetővé tette a felperes számára, hogy kérelmezze az éves koncessziós határozatok megújítását, vagy ne, ha úgy vélte, hogy nem felelnek meg számára azok a közszolgáltatási kötelezettségek, amelyeket a régióközi autóbuszvonalak működtetése esetében előírtak.

162 Ebből következik, hogy az ilyen kötelezettségek nem minősülnek az állam által a kielégítő szállítási szolgáltatás biztosítása céljából egyoldalúan megállapított, az 1191/69 rendelet 1. cikke értelmében vett kötelezettségeknek.

163 Amint a Bizottság megjegyzi, úgy tűnik, a felperes itt összekeveri a közszolgáltatási kötelezettségek hatóságok általi egyoldalú előírását, amelynek az 1191/69 rendelet alapján kompenzáció alapját kell képeznie az e rendelet 10–13. cikkében említett közös ellentételezési eljárások alapján, és az olyan szerződéses típusú jogviszonyhoz való önkéntes csatlakozást, amely bizonyos, kétségkívül közérdekből meghatározott szállítási szolgáltatások nyújtását írja elő, amely esetben semmiféle kompenzációs kötelezettséget nem ír elő az 1191/69 rendelet.

164 A felperes által e tekintetben előadott érvek továbbá nem meggyőzőek. A felperes ugyanis azt állítja, hogy a nemzeti jogi szabályozás értelmében a hatóságok által előre meghatározott kritériumok szerint csak kérelmezhette koncessziót. Így a felperes szerint az egyetlen választás, amely valójában rendelkezésére állhatott, az volt, hogy vállalkozik-e, vagy sem, a régióközi autóbuszvonalakon történő személyszállítási tevékenységre.

165 Márpedig fontos megjegyezni, hogy az 1191/69 rendelet 4. cikkének (1) bekezdése alapján a fuvarozási vállalkozások feladata, hogy a tagállamok illetékes hatóságainál valamely közszolgáltatási kötelezettség teljes mértékben vagy részben történő eltörlését kérelmezzék, amennyiben az ilyen kötelezettség gazdasági hátránnyal jár. Ugyanezen cikk (2) bekezdése alapján „[...] a fuvarozási vállalkozások kérelmükben javasolhatják az alkalmazott közlekedési formák más formával való helyettesítését”. Azonban, amint a Bizottság a megtámadott határozatban megjegyezte anélkül, hogy a felperes annak ellentmondott volna, ez utóbbi sosem terjesztett elő ilyen kérelmet. Ez a körülmény azt látszik bizonyítani, hogy a felperes önkéntesen és szisztematikusan elfogadta a koncessziós feltételekben előírt és az éves koncessziós határozatokban szereplő kötelezettségeket.

166 A felperes szerint a nemzeti jogszabály alapján először is a kérelmezőnek világosan és részletesen meg kellett jelölnie azon közcélú szükségleteket, amelyeket a korábbi koncessziótulajdonos nem elégített ki, és vállalnia kellett azok kielégítését, másodszor az MIT az éves koncessziók nyújtása során azon vállalkozásokat részesítette előnyben, amelyek „bizonyították, hogy vállalnak a szállítási szolgáltatásokkal kapcsolatos, helyi érdekű munkálatok vagy szolgáltatások tekintetében más terheket, és hogy képesek azokat kielégíteni”, harmadszor pedig 1994-től a koncessziót csak az érintett felek közötti, kontradiktórius nyilvános ülést követően nyújtották, amely ülés során „a közérdek tényleges fennállásának” megerősítést kellett nyernie. Azonban ezen elemek nem kérdőjelezhetik meg azon állítást, miszerint a felperes önkéntesen fogadta el a koncessziós feltételekben előírt közszolgáltatási kötelezettségeket, és hogy sosem kérelmezte az említett kötelezettségek eltörlését vagy módosítását, amint azt a rendelet számára lehetővé tette.

167 Nem meggyőző a felperes azon érve sem, miszerint a közszolgáltatási kötelezettségek 1191/69 rendelet értelében vett előírása abból is ered, hogy ő korábban e címen a 877/86. sz. törvény alapján kompenzációban részesült. A felperes ugyanis nem bizonyítja, hogy a kérdéses törvény tárgya az olyan közszolgáltatási kötelezettségek miatti kompenzáció előírása volt, amelyeket az 1191/69 rendelet értelmében a fuvarozási vállalkozások számára egyoldalúan írtak elő. Egyébiránt az említett törvényben a támogatás kiszámítására előírt kritérium, vagyis a megtett kilométerek száma, kizárja, hogy az ilyen támogatás hasonló lehet az 1191/69 rendelet értelmében vett kompenzációhoz, mivel ez utóbbi egy egyedi módszert ír elő a fuvarozási vállalkozások számára előírt közszolgáltatási kötelezettségek ellentételezéseként járó kompenzáció összegének a kiszámításához.

168 Végül emlékeztetni kell arra, hogy az 1191/69 rendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerint a közszolgáltatási kötelezettség „olyan kötelezettségeket jelent, amelyeket a kérdéses fuvarozási vállalkozás, amennyiben a saját üzleti érdekeit tartaná szem előtt, nem vállalna, illetve azonos mértékben vagy azonos feltételek mellett nem vállalna”. Márpedig nehezen ismerhető el, hogy a

felperes anélkül kérhette a különböző koncessziók megújítását, a koncessziós feltételekben előírt és az éves koncessziós határozatokban szereplő működtetési és szállítási kötelezettségek ellenére, hogy azokban ne lett volna üzleti érdeke.

169 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a felperes csak azzal érvel, hogy az éves koncessziós határozatokban szereplő kötelezettségek sértették a gazdasági fejlődésének szabadságát, amit tanúsítanak azon különböző elutasítások, amelyekkel az MIT ellenezte az útvonalak és a menetrendek módosítása iránti kérelmeit. Márpedig egyrészt a felperes által ezen állításnak az alátámasztására szolgáltatott dokumentumokból kitűnik, hogy a módosítás iránti kérelmek nem a felperesnek már átengedett és általa működtetett autóbuszvonalakra, hanem a részére átengedett autóbuszvonalak kiterjesztésére vonatkoztak. Másrészt, amint a Bizottság a megtámadott határozatban rámutatott, az MIT által a menetrend szerinti utasszállító vállalkozásoknak nyújtott koncessziók kizárólagos jellege miatt, amely koncessziókban maga a felperes is részesült, csak akkor lehetett eleget tenni a felperes „terjeszkedési” kérelmeinek, ha azok nem sértették más szolgáltatók jogait.

170 Másodszor meg kell jegyezni, hogy azon kötelezettségek, amelyeket a felperes számára az éves koncessziós határozatok alapján 1992. július 1-jétől 2003-ig előírtak, amely időszak alatt az 1893/91 rendelettel módosított 1191/69 rendelet alkalmazandó volt a jelen ügy tényállására, semmi esetre sem nyújthattak számára kompenzációra való jogosultságot.

171 Az 1191/69 rendelet 1. cikkének az 1992. július 1-je óta alkalmazandó változatából ugyanis kitűnik, hogy csak a városi, elővárosi vagy regionális fuvarozási vállalkozások kaphattak kompenzációt abban az esetben, ha az állam úgy határozott, hogy tekintetükben közszolgáltatási kötelezettségeket ír elő vagy tart fenn.

172 Márpedig nem vitatott, hogy a felperes szóban forgó tevékenysége régióközi autóbuszvonalak működtetése volt, és így az állam a felperes számára 1992. július 1-jétől nem írhatott elő közszolgáltatási kötelezettségeket, következésképpen a felperes az e kötelezettségek címén vállalt terhek után kompenzációra sem tarthatott igényt.

173 Ezenkívül még feltételezve is azt, hogy a felperes által nyújtott szolgáltatások lehetővé teszik azt, hogy a felperes egy regionális fuvarozási vállalkozáshoz legyen hasonlatos, meg kell állapítani, hogy – azon körülményre tekintettel, hogy azon kötelezettségeket, amelyeket számára az éves koncessziós határozatok alapján előírtak, nem egyoldalúan szabták meg számára – azok szükségszerűen az 1191/69 rendelet 14. cikke (1) és (2) bekezdésének 1992. július 1-je óta alkalmazandó változatában előírt szerződéses rendszer alá tartoznak, amely olyan különleges finanszírozási rendszert ír elő, amely nem enged teret az e rendelet II., III. és IV. szakaszában meghatározott módszerekkel megállapított ellentételezéseknek (lásd ebben az értelemben: 2004. március 16-i Danske Busvognmænd kontra Bizottság ítélet, T-157/01, EBHT, EU:T:2004:76, 79. pont).

174 A fenti megfontolásokra tekintettel meg kell állapítani, hogy a felperes továbbra sem bizonyította, hogy a Bizottság nyilvánvaló értékelési hibát követett el a megtámadott határozatban annak megállapításával, hogy az 1987-től 2003-ig tartó időszakban az olasz hatóságok nem egyoldalúan írták elő számára az 1191/69 rendelet értelmében vett közszolgáltatási kötelezettségeket.

175 Tehát a negyedik jogalap első kifogását mint megalapozatlant el kell utasítani.

– Az arra alapított második kifogásról, hogy a Bizottság tévesen állapította meg, hogy a felperes nem bizonyította a kompenzáció fizetését igazoló, az 1191/69 rendelet 5. cikkének (1) bekezdése értelmében vett gazdasági hátrány fennállását

176 A felperes lényegében azt állítja, hogy a Bizottság tévesen állapította meg, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a gazdasági hátrány fennállását az 1191/69 rendelet 5. cikke (1) bekezdésének megfelelően a kötelezettségnek a vállalkozás tevékenységeinek az egészére gyakorolt hatásait figyelembe véve határozták meg, mivel a jelen ügyben a túlkompenzáció kockázatát semlegesítette az a körülmény, hogy a felperes által a vállalt közszolgáltatási kötelezettségek miatt elszenvedett veszteségek számítását *ex post* végezték el.

177 A Bizottság vitatja a felperes érvelését, és a jelen kifogás elutasítását kéri.

178 E tekintetben a Bizottsághoz hasonlóan meg kell jegyezni, hogy a gazdasági hátrány és a túlkompenzáció kockázata két különböző elem. Így az 1191/69 rendelet 5., 10. és 11. cikke alapján a gazdasági hátrány bizonyítása azon kompenzációs összeg meghatározása céljából szükséges, amely a fuvarozási vállalkozásnak a közszolgáltatási kötelezettségek egyoldalú előírása miatt fizetendő. Ezzel szemben a túlkompenzáció kockázata sok olyan tényezőből eredhet, amely annál nagyobb kompenzációt vonhat maga után, mint amely e vállalkozásnak a rendelet alapján lenne fizetendő. A jelen ügyben, bár a Bizottság helyesen állapította meg, hogy a bejelentett intézkedés nem felelt meg az 1191/69 rendelet 10. cikkének a számviteli elkülönítésnek, vagy akár – a Bizottság szerint – a túlkompenzáció kockázata elkerülésének a tényleges hiánya miatt, azt is megállapította, hogy az említett intézkedés nem felelt meg az e rendelet 5. cikke (1) bekezdésének a felperes részéről történő, arra vonatkozó bizonyítás hiánya miatt, hogy a gazdasági hátrányokat a közszolgáltatási kötelezettségnek a vállalkozás tevékenységeinek az egészére gyakorolt hatásait figyelembe véve határozták meg. A felperes annak bizonyítására irányuló egyedi érvének hiányában, hogy ezzel szemben ő végzett ilyen bizonyítást, a jelen kifogást mint megalapozatlant csak elutasítani lehet.

– A harmadik, arra alapított kifogásról, hogy a Bizottság az MIT-vel együtt megállapította, hogy a többségi jelentés tévesen állította azt, hogy a felhasznált tőke nem a közszolgáltatási kötelezettségeknek betudható tőke összegére korlátozódott

179 A felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság az MIT-vel együtt megállapította, hogy a többségi jelentés tévesen állította azt, hogy a felhasznált tőke nem a közszolgáltatási kötelezettségeknek betudható tőke összegére korlátozódott.

180 A Bizottság vitatja a felperes érvelését, és a jelen kifogás elutasítását kéri.

181 E tekintetben mindenekelőtt meg kell jegyezni, hogy a felperes kifogása ténybeli alapot nélkülöz. A felperes ugyanis azt rója fel a Bizottságnak, hogy osztotta az olasz hatóságoknak a többségi jelentésre tekintettel előadott azon kritikáját, amely a közszolgáltatási kötelezettségek alá tartozó régióközi autóbuszvonalak működtetése keretében az általa befektetett tőke összegére vonatkozott. A felperes e tekintetben a megtámadott határozat (62) preambulumbekezdésére utal. Márpedig meg kell jegyezni, hogy e megállapítás a megtámadott határozat azon részében található, amelyben a Bizottság összefoglalja Olaszország észrevételeit. Az olasz hatóságok állítását ezzel szemben nem veszi át a Bizottság a határozatnak a támogatás értékelésére vonatkozó részében.

– A negyedik, arra alapított kifogásról, hogy a Bizottság tévesen állapította meg, hogy számviteli elkülönítés hiányában a bejelentett intézkedés esetében nem lehet kizárni a túlkompenzáció kockázatát, következésképpen pedig hogy az nem felelt meg az 1191/69 rendeletben előírt közös ellentételezési eljárásnak

182 A felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság megállapította, hogy számviteli elkülönítés hiányában a bejelentett intézkedés esetében nem lehet kizárni a túlkompenzáció kockázatát, következésképpen pedig hogy az nem felelt meg az 1191/69 rendeletben előírt közös ellentételezési eljárásnak. E tekintetben a felperes azt állítja, hogy 1992 előtt nem volt köteles számviteli elkülönítést végezni, mivel nem kapott kompenzációt, és hogy 1992-től kezdve nem lehetett számviteli elkülönítésre kötelezni, mivel többé nem lehetett számára egyoldalúan közszolgáltatási kötelezettségeket előírni. Hangsúlyozza, hogy ilyen körülmények között az Antrop és társai ítélet (fenti 136. pont, EU:C:2009:290) rá nem alkalmazandó. Ezenkívül a felperes szerint a többségi jelentésben javasolt számítási mód lehetővé tette a túlkompenzáció bármiféle kockázatának az elkerülését, mivel az a közszolgáltatási kötelezettségek címén vállalt költségek *ex post* rekonstruálására támaszkodott.

183 A Bizottság vitatja a felperes érvelését.

184 Előzetesen fontos hangsúlyozni, hogy a felperes különösen azzal érvel, hogy nem kötötte az 1191/69 rendelet 5. cikkének (2) bekezdésében előírt számviteli elkülönítés kötelezettsége, mivel az említett rendelet többé nem tette lehetővé az olasz hatóságoknak azt, hogy a felperes számára közszolgáltatási kötelezettségeket írjanak elő. Továbbá azt állítja, hogy az Antrop és társai ítélet (fenti 136. pont, EU:C:2009:290) rá nem alkalmazandó, mivel a Bíróság ezen ítéletben az 1191/69 rendelet 1992. július 1-jétől alkalmazandó változatában előírt közös ellentételezési eljárás módjairól hozott határozatot.

185 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az 1191/69 rendelet 10. cikkének eredeti változata alapján a kompenzáció összegének működtetési vagy szállítási kötelezettség esetén meg kell egyeznie a vállalkozás pénzügyi terhének csökkenése és bevételének csökkenése különbözetével, amely akkor merülne fel, ha eltörölnék a kérdéses kötelezettség egészét vagy annak érintett részét a megfontolás tárgyát képező időszakra. E rendelkezésből következik, hogy a kompenzáció nem lehet a vállalkozás által teljesített közszolgáltatási kötelezettség címén általa vállalt terheknél magasabb.

186 Egyébiránt az 1191/69 rendelet 1. cikke (5) bekezdésének az 1992. július 1-jétől alkalmazandó változata a következőket írja elő:

„Amennyiben egy fuvarozási vállalkozás nemcsak közszolgáltatási kötelezettségekkel járó szolgáltatást működtet, hanem egyéb tevékenységeket is folytat, a közszolgáltatási jellegű szolgáltatásait külön részlegek keretében kell megszerveznie, amelyeknek meg kell felelniük a következő feltételeknek:

a) az egyes tevékenységek üzemi számláit el kell különíteni, és az egyes tevékenységekre jutó eszközhányadot az érvényes számviteli szabályoknak megfelelően kell felhasználni;

[…]”

187 Ez utóbbi rendelkezésből kitűnik, hogy a felperes állításával ellentétben valamennyi fuvarozási vállalkozást, amelyek egyszerre teljesítettek közszolgáltatási kötelezettségeket – függetlenül attól, hogy azokat egyoldalú előírás révén, mint adott esetben a városi, elővárosi vagy regionális fuvarozási vállalkozások, vagy közszolgáltatási szerződés megkötése révén teljesítették – és más tevékenységeket, 1992. július 1-jétől kötött a számviteli elkülönítés kötelezettsége.

188 Ezért függetlenül attól, hogy az olasz hatóságok a jelen esetben megsértették-e az 1191/69 rendelet 1. és 14. cikkének 1992. július 1-jétől alkalmazandó változatát azáltal, hogy a régióközi autóbuszvonalak működtetésére vonatkozóan formálisan nem kötöttek közszolgáltatási szerződést az

éves koncessziós eljárások befejeztével, amely kérdést a nemzeti bíróságnak kell adott esetben a Bíróság elé előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdéssel vizsgálnia, a felperest továbbra is kötötte a számviteli elkülönítés kötelezettsége.

189 Meg kell azonban jegyezni, hogy mivel – amint a negyedik jogalap első részének vizsgálata keretében már megállapításra került – a felperes 1992. július 1-jétől nem volt jogosult igényt tartani kompenzációkra, az a kérdés, hogy ezen időponttól kötve volt-e a számviteli elkülönítés kötelezettsége által, gyakorlatilag irreleváns a jelen ügy keretében.

190 Meg kell azonban még határozni, hogy a bejelentett intézkedés az 1987-től 1992. június 30-ig tartó időszakot illetően megfelelt-e az 1191/69 rendelet 10. cikkének.

191 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy – amint a megtámadott határozat (24) preambulumbekezdéséből kitűnik – mivel semmiféle költségkimutatás nem állt rendelkezésre az 1987-től 1992-ig tartó időszak tekintetében, a többségi jelentést készítő szakértők a régióközi menetrend szerinti szállítási szolgáltatásokhoz kapcsolódó működési költségeket az azonos szolgáltatásokból ezen időszak alatt keletkező bevétellel arányosan állapították meg. A szakértők a költségek teljes összegét az egyes érintett pénzügyi évek éves mérlegére támaszkodva állapították meg. Ezután kizárólag a működési költségek összegének a megállapításához a teljes költségből kivonták a többi nem működési költséget (vagyis a kamatokat, a pénzügyi terheket, az eszközök átruházásából származó veszteségeket, az egyéb veszteségeket és költségeket, a közvetlen adókat, valamint a végleges leltár értékét). Végül a menetrend szerinti régióközi szállítási szolgáltatásokhoz kapcsolódó működési költségeket az említett szolgáltatásokból származó bevételekkel arányosan állapították meg.

192 Ebből következik, hogy bár a kompenzáció kiszámításának a többségi jelentés által erősen ajánlott módja – amint a felperes érvel – valóban a felperes számviteli kimutatásának *ex post* elemzésén alapult, az a menetrend szerinti régióközi szállítási szolgáltatások címén vállalt költségeket az ugyanezen szolgáltatásokból származó bevételeknek a felperes bevételeinek az összességében képviselt aránya alapján határozta meg. Az ilyen módszer, amint a Bizottság a megtámadott határozat (129) preambulumbekezdésében hangsúlyozza, azon a feltevésen alapul, hogy a felperes által nyújtott minden egyes szolgáltatásnak szükségszerűen a költségek és bevételek ugyanazon arányát kellett egy adott évben képviselnie. Márpedig a Bizottsághoz hasonlóan meg kell állapítani, hogy az ilyen feltevés önmagában nehezen elfogadható, és hogy nem biztosíthatja, hogy a kompenzáció ne legyen magasabb a felperes által azon közszolgáltatási kötelezettségek címén ténylegesen vállalt terheknél, amelyeket az 1987-től 1992. június 30-ig tartó időszakban nyújtott.

193 Következésképpen a felperes negyedik kifogását mint megalapozatlant el kell utasítani.

194 Tehát a kereset negyedik jogalapját mint megalapozatlant teljes egészében el kell utasítani.

Az arra alapított ötödik jogalapról, hogy a Bizottság azáltal, hogy a megtámadott határozatban figyelembe vette a szakértői bizottság azon jelentéseit, amelyekről a Consiglio di Stato (államtanács) még nem hozott határozatot, beavatkozott a nemzeti bíróság igazságszolgáltatási tevékenységébe

195 A felperes azt kifogásolja, hogy a Bizottság jogellenesen avatkozott be a nemzeti igazságszolgáltatási eljárásba azáltal, hogy a megtámadott határozatban figyelembe vette a Consiglio di Stato (államtanács) által a fenti 33. pontban hivatkozott ítélete végrehajtási eljárása keretében kijelölt szakértők által készített többségi és kisebbségi jelentést. A felperes szerint ugyanis e jelentések olyan dokumentumok, amelyeket a Consiglio di Stato (államtanács) kérésére a bírósági segédszemélyzeti minőségükben eljáró szakértők készítettek, és amelyek értékelése kizárólag a bíróság hatáskörébe tartozik. A Bizottság megfosztotta a Consiglio di Statót (államtanács) a döntéshozatali hatáskörétől azáltal, hogy elfogadta a

szakértői bizottság azon jelentéseinek a figyelembevételét, amelyeket számára az MIT jogellenesen továbbított azt megelőzően, hogy a Consiglio di Stato (államtanács) maga véleményt nyilvánított volna az említett jelentésekről.

196 A Bizottság azzal érvel, hogy a jelen jogalap elfogadhatatlan, mivel első alkalommal a válaszban hozták fel. Ezenkívül vitatja a felperes érveinek megalapozottságát, és a jelen jogalap elutasítását kéri.

197 E tekintetben meg kell állapítani, hogy – amint a Bizottság megjegyzi – a jelen jogalapot első alkalommal a válaszban hozták fel anélkül, hogy a felperes e késedelmet új jogi vagy ténybeli elemek felmerülésével igazolná. Egyébiránt a jelen jogalap nem minősül a korábban a keresetlevélben közvetlenül vagy hallgatólagosan felhozott jogalap kiegészítésének sem. Ebből következik, hogy az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 48. cikkének 2. §-ára vonatkozó ítélkezési gyakorlat alapján a jelen jogalapot mint elfogadhatatlant el kell utasítani (lásd: 2006. március 15-i Olaszország kontra Bizottság ítélet, T-226/04, EU:T:2006:85, 64. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

198 Végül hangsúlyozni kell, hogy a felperes továbbra sem bizonyította, hogy az a magatartás, amelyet a Bizottságnak kifogásol, mennyiben minősül az uniós jognak a megtámadott határozat jogszerűségét esetlegesen érintő megsértésének, és így a jelen jogalap nem felel meg az 1991. május 2-i eljárási szabályzat 44. cikke 1. §-a követelményeinek sem, és így azt annak alapján szintén elfogadhatatlannak kell tekinteni.

199 A fenti megfontolások összességére tekintettel a keresetet teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

200 A Törvényszék eljárási szabályzata 134. cikkének (1) bekezdése alapján a Törvényszék a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a felperes pervesztes lett, a Bizottság kérelmének megfelelően kötelezni kell a költségek viselésére.

A fenti indokok alapján

A TÖRVÉNYSZÉK (nyolcadik tanács)

a következőképpen határozott:

1) A Törvényszék a keresetet elutasítja.

2) A Törvényszék a Simet SpA-t kötelezi saját költségeinek, valamint az Európai Bizottság részéről felmerült költségeknek a viselésére.

Gratsias Kancheva Wetter

Kihirdetve Luxembourgban, a 2016. március 3-i nyilvános ülésen.

Aláírások

Tartalomjegyzék

A jogvita előzményei 2

A felperes tevékenységeire vonatkozó jogszabályi és szabályozási keret 2

Az uniós jog 2

A nemzeti jog 6

A felperes által a nemzeti bíróságok előtt indított keresetek 8

Közigazgatási eljárás 10

A megtámadott határozat 10

Az eljárás és a felek kérelmei 13

A jogkérdésről 13

Az elfogadhatóságról 13

Az ügy érdeméről 14

Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének és az 1191/69 rendeletnek a megsértésére alapított első jogalapról 15

– Az első jogalapnak a ténybeli hibára alapított első részéről 15

– Az első jogalapnak az alkalmazandó nemzeti jogszabály uniós joggal való összeegyeztethetőségét illetően a nyilvánvaló értékelési hibára vagy a vizsgálat hiányára alapított második részéről 18

Azon elvek megsértésére alapított második jogalapról, amelyek az uniós jog valamely tagállam általi megsértése révén a magánszemélyeknek okozott károk megtérítését szabályozzák 20

Az indokolási kötelezettség megsértésére alapított harmadik jogalapról 21

– Az arra alapított első kifogásról, hogy a Bizottság nem adott magyarázatot azon megállapításának indokaira, hogy a felperes számlái nem voltak megbízhatók 22

– Az arra alapított második kifogásról, hogy a Bizottság a megtámadott határozatban nem adott magyarázatot arra, hogy véleménye szerint a 100 bázisponttal növelt swapkamatlábat meghaladó megtérülési rátát általában miért nem tekintik az észszerű nyereség kiszámításához megfelelő referenciának 23

Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének a megsértésére alapított, a Bizottság által az 1191/69 rendelet alkalmazása során elkövetett számos nyilvánvaló értékelési hibára vonatkozó negyedik jogalapról 24

– Az arra alapított első kifogásról, hogy a Bizottság tévesen állapította meg, hogy a felperes számára nem írtak elő az 1191/69 rendelet értelmében vett közszolgáltatási kötelezettségeket 24

– Az arra alapított második kifogásról, hogy a Bizottság tévesen állapította meg, hogy a felperes nem bizonyította a kompenzáció fizetését igazoló, az 1191/69 rendelet 5. cikkének (1) bekezdése értelmében vett gazdasági hátrány fennállását 28

– A harmadik, arra alapított kifogásról, hogy a Bizottság az MIT-vel együtt megállapította, hogy a többségi jelentés tévesen állította azt, hogy a felhasznált tőke nem a közszolgáltatási kötelezettségeknek betudható tőke összegére korlátozódott 28

– A negyedik, arra alapított kifogásról, hogy a Bizottság tévesen állapította meg, hogy számviteli elkülönítés hiányában a bejelentett intézkedés esetében nem lehet kizárni a túlkompenzáció kockázatát, következésképpen pedig hogy az nem felelt meg az 1191/69 rendeletben előírt közös ellentételezési eljárásnak 29

Az arra alapított ötödik jogalapról, hogy a Bizottság azáltal, hogy a megtámadott határozatban figyelembe vette a szakértői bizottság azon jelentéseit, amelyekről a Consiglio di Stato (államtanács) még nem hozott határozatot, beavatkozott a nemzeti bíróság igazságszolgáltatási tevékenységébe ... 30

A költségekről 31